

Gemeente Medemblik
T.a.v. de heer G. Konijn
Postbus 7
1670 AA Medemblik

INGEKOMEN

16 AUG. 2010

GEMEENTE MEDEMBLIK

Stuknummer:

Zaaknummer:

Afdeling: *SL*

Ons kenmerk : 10B039
Project : 639.03
Onderwerp : Eindproduct

Datum : 09 augustus 2010
Bijlage(n) : 2x speelruimteplan

Geachte heer Konijn,

In de bijlage zit het eindproduct (Medem) blik op spelen. De opmerkingen zijn verwerkt, hierover is ook een mail verzonden met toelichting op aanpassingen.

Hiermee verwacht ik op passende wijze invulling te hebben gegeven aan de wensen van de gemeente Medemblik. Mocht een en ander nog vragen oproepen, dan hoor ik die graag.

Met vriendelijke groet en tot snel weer in Medemblik,

Ing. W.J.J. Vlaskamp



(Mede Beleidsplan

GEMEENTE
Medemblik

Speelruimteplan

(Medem)blik op spelen!

Beleidsplan voor speelruimte

Titel:
Omschrijving:
Opdrachtgever:
Opdrachtnemer:

Opgesteld door:
Datum:
Project:
Aantal pagina's:

(Medem) blik op spelen!
Speelruimteplan
Gemeente Medemblik
OBB Ingenieursbureau
Postbus 805
7400 AV Deventer
0570 – 61 60 05
Info@OBB-Ingenieurs.nl
ing. W.J.J. Vlaskamp
juli 2010
639.03
76

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	6
SAMENVATTING	7
DEEL I VISIE EN BELEID	9
1. AFBAKENING SPEELRUIMTE	10
1.1. Visie	10
1.2. Afbakening speelruimte	10
1.3. Belang	10
1.4. Knelpunten	10
2. VOOR WIE IS SPEELRUIMTE	11
2.1. Overzicht Medemblik	11
2.2. Wie speelt	11
2.3. Kinderen 0-5 jaar	11
2.4. Jeugd 6-11 jaar	12
2.5. Jongeren 12-18 jaar	12
2.6. Overige gebruikers	12
2.7. Gecombineerde speelplekken	12
2.8. Kinderen met beperking	13
3. VEILIGHEID VAN SPEELRUIMTE	14
3.1. Wetgeving	14
3.2. Zorgplicht	14
3.3. Inrichting	15
3.4. Sociale veiligheid	15
4. INFORMELE SPEELRUIMTE	16
4.1. Normen informele speelruimte	16
4.2. Informeel spel kinderen	16
4.3. Informeel spel jeugd	17
4.4. Informeel spel jongeren	18
4.5. Toepassen van de normen	18
4.6. Relatie met formele speelruimte	19
5. FORMELE SPEELRUIMTE	20
5.1. Aanbod formele speelruimte	20
5.2. Hoeveelheid formele speelruimte	21
5.3. Spelen bij wet?	21
5.4. Technisch	21
5.5. Voorzieningen voor jongeren in de formele ruimte	22
5.6. Spreiding van speelplekken	23
5.7. Overgang naar informele speelruimte	23
6. VERANTWOORDELIJKHEDEN SPEELRUIMTE	25
6.1. Andere partijen	25
6.2. Planvorming	27
6.3. Ontwerp, inkoop en inrichting speelruimte	27

6.4.	Beheer en onderhoud	27
6.5.	Financiën	28
7.	COMMUNICATIE EN SPEELRUIMTE	31
7.1.	Participatie in dit plan	32
7.2.	Aanspreekpunt spelentoezicht door bewoners	33
DEEL II	ANALYSE SPEELRUIMTE	34
8.	AFBAKENING ANALYSE SPEELRUIMTE	35
8.1.	Bij het lezen van de analyse	35
8.2.	Leeftijden en termen	35
8.3.	Onderverdeling in wijken	35
8.4.	Opbouw teksten	36
8.5.	Secundaire speelplekken	36
9.	SPEELRUIMTE IN WOGNUM	37
9.1.	Informele speelruimte	37
9.2.	Formele speelruimte	37
9.3.	Jongeren Wognum	39
10.	SPEELRUIMTE IN MEDEMBLIK	40
10.1.	Informele speelruimte	40
10.2.	Formele speelruimte	40
10.3.	Jongeren Medemblik	41
11.	SPEELRUIMTE IN ZWAAGDIJK-WEST	42
11.1.	Informele speelruimte	42
11.2.	Formele speelruimte	42
11.3.	Jongeren Zwaagdijk West	42
12.	SPEELRUIMTE IN HAUWERT	43
12.1.	Informele speelruimte	43
12.2.	Formele speelruimte	43
12.3.	Jongeren Hauwert	43
13.	SPEELRUIMTE IN NIBBIXWOUD	44
13.1.	Informele speelruimte	44
13.2.	Formele speelruimte	44
13.3.	Jongeren Nibbixwoud	45
14.	SPEELRUIMTE IN LAMBERTSCHAAG	46
15.	SPEELRUIMTE IN OOSTWOUD	47
15.1.	Informele speelruimte	47
15.2.	Formele speelruimte	47
15.3.	Jongeren Oostwoud	47
16.	SPEELRUIMTE IN OPPERDOES	48
16.1.	Informele speelruimte	48
16.2.	Formele speelruimte	48

16.3. Jongeren in Opperdoes	49
17. SPEELRUIMTE IN TWISK	51
17.1. Informele speelruimte	51
17.2. Formele speelruimte	51
18. SIJBEKARSPEL/BENNINGBROEK	52
18.1. Informele speelruimte	52
18.2. Formele speelruimte	52
18.3. Jongeren in Sijbekarspel	52
19. ABBEKERK	53
19.1. Informele speelruimte	53
19.2. Formele speelruimte	53
19.3. Jongeren in Abbekerk	54
20. MIDWOUD	55
20.1. Informele speelruimte	55
20.2. Formele speelruimte	55
20.3. Jongeren in Midwoud	56
21. DE FINANCIËLE ASPECTEN	57
21.1. Eenmalige en bijkomende kosten	57
21.2. Vervangingswaarde	58
21.3. Structurele kosten	59
21.4. Hekwerk versus speeltoestellen	59
BIJLAGEN	60
Bijlage I. Wijktabel	61
Bijlage II. Speelprikkels	62
Bijlage III. Beslisboom speelplek	64
Bijlage IV. Aantal en kosten speeltoestellen	65
Bijlage V. Buurtplattegrond	67
Bijlage VI. Speelplekken en maatregelen	68
Bijlage VII. Programma van eisen	70
Bijlage VIII. Belang van speelruimte	73
Bijlage IX. Tekeningen	75

VOORWOORD

De gemeente Medemblik vindt het belangrijk dat kinderen kunnen spelen. Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Al spelend en ontdekkend verkennen zij de mogelijkheden en onmogelijkheden van de eigen omgeving.

Dat kinderen spelen is gelukkig altijd al zo geweest. In speeltuinen – de *formeel* voor kinderen ingerichte plekken – maar ook gewoon op straat, in het bosplantsoen, en op andere *informele* speelplekken. De openbare ruimte is er voor iedereen, dus kinderen mogen ook op deze informele plekken spelen. Uit het contact met de kinderen dat er in het kader van dit speelruimteplan is geweest, blijkt zelfs dat voor veel van hen de informele speelplekken de belangrijkste speelruimte is! De formeel ingerichte speelplekken vormen feitelijk een aanvulling op de speelruimte voor kinderen. Denk maar eens terug aan je eigen kindertijd: waar speelde je? Je liep het weiland in, maakte hutten...

In dit speelruimteplan stellen we de samenhang van de formele en de informele speelplekken voorop. Het gaat dus zeker niet alleen over speeltoestellen en het aanleggen of opheffen van speelplekken. Vanuit de verschillende ambtelijke disciplines Welzijn, Onderhoud, Ruimtelijke ordening en Juridische zaken is integraal de basis gelegd voor dit plan. Vervolgens is een uitgebreid participatietraject gevolgd waarbij, naast de buurtverenigingen en dorpsraden, vooral de kinderen zelf uitgebreid aan bod zijn gekomen.

Louw Jan Zwagerman,

Wethouder Speelruimtebeleid

SAMENVATTING

Voorliggend speelruimteplan pleit voor een brede manier van denken over de openbare ruimte bij het bestuur, de ambtenaren en de burgers. De kern daarvan is:

'Bij het inrichten en beheren van de openbare ruimte moet de bespeelbaarheid in ogenschouw worden genomen.'

Dit rapport geeft het beleid van gemeente Medemblik inzake de openbare speelvoorzieningen. De relevante richtlijnen worden weergegeven, een analyse van de huidige situatie en de speelruimte, het wenselijke en het huidige openbare speelvoorzieningsniveau, de te nemen maatregelen en het te voeren beleid.

Overeenkomsten analyse

In de analyse, die per kern de aandachtspunten omtrent speelruimte belicht, komen de volgende overeenkomsten naar voren voor wat betreft de hele gemeente Medemblik:

- Er is in vrijwel elke kern sprake van voldoende informele speelruimte;
- Per kern verschillen de aanbevelingen voor wat betreft formele speelruimte voor kinderen en jeugd. Zo zijn er in de ene kern te weinig formele speelplekken terwijl er in de andere kern plekken opgeheven kunnen worden;
 - Voor bijna elke kern geldt dat er voor jongeren te weinig voorzieningen zijn, ten aanzien van sporten en ontmoeten.

Beleidsuitgangspunten

Naar aanleiding van alle opgedane informatie met betrekking tot de gemeente Medemblik kunnen kort de volgende beleidsuitgangspunten gesteld worden:

- Bij het inrichten en beheren van de openbare ruimte moet de bespeelbaarheid in ogenschouw worden genomen;
- De gemeente Medemblik onderkent het belang van speelruimte en stimuleert zowel het informele als formele spelen;
- De gemeente heeft de wettelijke verplichting het Attractiebesluit uit te voeren en moet kunnen aantonen dat zij alles in het werk heeft gesteld om de toestellen veilig te plaatsen en in stand te houden;
- Daar waar nodig houdt de gemeente scherp toezicht op handhaving van het hondenuitlaatbeleid;
- De gemeente stimuleert jongerenvoorzieningen en draagt er zorg voor dat er genoeg ingerichte openbare ruimte komt voor deze doelgroep;
- De gemeente wil, om nu en in de toekomst kwantiteit en kwaliteit te waarborgen, de normen voor informele en formele speelruimte hanteren;
- De gemeente biedt voldoende ontwikkelingsmogelijkheden door gevarieerde inrichting, aantrekkelijke speeltoestellen en speelprikkel;
- De gemeente wil de speelplekken voor de jongste categorie elke 5 jaar evalueren op spreiding;
- De gemeente geeft invulling aan het schema Verantwoordelijkheden.
- Nadat er speelvoorzieningen gerealiseerd zijn, zal er voldoende budget beschikbaar moeten zijn om de speeltoestellen en de inrichting van de speelruimte te beheren en onderhouden.
- Een klacht, gebrek en de genomen actie ten aanzien van de speelvoorzieningen worden altijd middels een aantekening in het logboek opgenomen.



DEEL I VISIE EN BELEID

(Medem) blik op spelen!

Beleidsplan voor en analyse van speelruimte

1. AFBAKENING SPEELRUIMTE

1.1. Visie

De gemeente Medemblik wil een aantrekkelijke en schone speelomgeving aanbieden aan haar kinderen, jeugd en jongeren. Veiligheid vormt daarin een belangrijk onderdeel. Zij wil bovendien speelgelegenheden voor alle leeftijden aanbieden; aan de ene kant door voldoende speelplekken, aan de andere kant door de inrichting van de openbare ruimte (openbaar groen, verstopplekken, bosjes, etc.). Bovenal wil zij uitdagend buitenspelen stimuleren voor alle kinderen en jeugdigen.

Beleidsuitgangspunt nr. 1: Bij het inrichten en beheren van de openbare ruimte moet de bespeelbaarheid in ogenschouw worden genomen.

1.2. Afbakening speelruimte

Dit plan en de bijbehorende budgetten gaan over spelen in de openbare ruimte. Dat wil zeggen: ruimte die vrij toegankelijk is voor kinderen om op eigen houtje te betreden. Daarin kan onderscheid gemaakt worden tussen informele en formele speelruimte. Beide worden besproken in dit plan.

Met **informele speelruimte** wordt de ruimte aangeduid waar de doelgroep leeft, woont en (veilig) kan spelen, zoals de straat, de stoep, het plantsoen en het water, maar waar geen specifieke speeltoestellen staan.

Met **formele speelruimte** wordt de ruimte aangeduid die specifiek en exclusief is ingericht voor de speelfunctie (de speelplekken met voorzieningen).

1.3. Belang

Het belang van speelruimte zit in de stimulering van de zelfstandige ontplooiing bij kinderen, jeugd en jongeren op 3 vlakken: het stimuleert de gezondheid, de sociale samenhang en de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. Door de inrichting van de openbare ruimte kan hierin tegemoet gekomen worden. Bijlage VIII geeft verdere invulling aan het belang van spelen in de openbare ruimte.

Beleidsuitgangspunt nr. 2: De gemeente Medemblik onderkent het belang van speelruimte en stimuleert zowel het informele als formele spelen.

1.4. Knelpunten

Van belang bij goede speelplekken is een gevarieerde leeftijdsindeling zodat kinderen van alle leeftijden een plek hebben om te spelen. Geconstateerd wordt dat er in de gemeente Medemblik enkele locaties zijn waar te weinig ruimte is ingericht voor de oudere jeugd en de jongeren.

2. VOOR WIE IS SPEELRUIMTE

Spelen is leren en ontwikkelen, bewegen is van belang om fysiek fit te blijven en het ontmoeten van anderen is belangrijk voor de sociale ontwikkeling. Bovenal is spelen, sporten en ontmoeten gewoon leuk! Maar speelruimte is niet alleen van belang voor de doelgroep zelf. Ouders, begeleiders en omwonenden maken ook gebruik van de ruimte, bijvoorbeeld wanneer zij hun kinderen of de buurtkinderen vergezellen naar de speelruimte.

In de tekst wordt gesproken over drie leeftijdscategorieën:

Kinderen	=	van 0 tot en met 5 jaar
Jeugd	=	van 6 tot en met 11 jaar
Jongeren	=	van 12 tot en met 18 jaar
Doelgroep	=	van 0 tot en met 18 jaar

2.1. Overzicht Medemblik

In het overzicht zien we de totaalaantallen kinderen, jeugdigen en jongeren in de gemeente.

Aantal kinderen	Plekken huidig	Plekken streefbeeld
0 t/m 5 1.947	58	62
6 t/m 11 2.264	67	78
12 t/m 18 2.070	17	20

2.2. Wie speelt

Men moet ervan uitgaan dat baby's zo gauw ze gaan lopen tot en met de jongeren van circa 18 jaar, gebruik maken van de aanwezige speelruimte. De scheidslijnen van de leeftijdscategorieën zijn niet haarscherp, maar bij de beoordeling van een speelruimte wordt een indeling in leeftijdscategorieën gehanteerd naar de schoolindeling.

2.3. Kinderen 0-5 jaar

In Medemblik wonen circa **1.947** kinderen. Voor kinderen tot en met ongeveer 3 jaar is de speelplek een plaats waar ze onder begeleiding van een volwassene of oudere broer of zus, veilig kunnen liggen, kruipen, staan of rondstruinen. Het alleen en zelfstandig spelen van een jong kind vindt plaats in de besloten omgeving van de woning, bijvoorbeeld in de tuin, de woonkamer of eventueel direct bij de voordeur. Als de kinderen naar groep 1 en 2 van de basisschool gaan, worden ze langzaam maar steeds zelfstandiger en willen en mogen ze meer hun omgeving verkennen. Dat gebeurt eerst dicht bij huis, zodat de ouders nog enig zicht op het kind hebben, maar al snel gaan ze verder de straat in waar het kind steeds meer mogelijkheden vindt om te spelen.

2.4. Jeugd 6-11 jaar

In de gemeente Medemblik wonen circa **2.264** jeugdigen. De groep die in dit rapport als jeugdigen wordt aangeduid, betreft de kinderen uit de groepen 3 tot en met 8 van de basisschool. Op deze leeftijd gaan ze steeds meer op ontdekkingstocht uit en doen ze dit vaker in groepsverband. Jeugdigen uit de onderbouw mogen vaak nog geen drukke straten oversteken en moeten dicht bij huis blijven. Vanaf een jaar of 8 echter zwermen ze uit over de gehele wijk. Het schoolplein is voor hen vaak een belangrijke speel- en ontmoetingsplek. Op deze leeftijd wordt informeel spelen op straat en in de bosjes steeds belangrijker.

2.5. Jongeren 12-18 jaar

In de gemeente Medemblik wonen circa **2.070** jongeren. Eenmaal op het voortgezet onderwijs treedt er meestal weer een gedrags- en interesseverandering op. De jongeren blijken de al dan niet daartoe ingerichte openbare ruimte vaak te gebruiken om zich te verzamelen, rond te hangen en te sporten. Ontmoeten vormt vaak de kern van hun activiteiten in de openbare ruimte. Ze verplaatsen zich hiervoor zelfstandig door de gehele wijk en de stad.



Figuur 1 informeel ontmoeten jongeren

2.6. Overige gebruikers

Ook jong volwassenen, volwassenen en senioren maken graag gebruik van de openbare ruimte. Voor de jong volwassenen en volwassenen is de openbare ruimte genoeg ingericht. De laatste doelgroep, senioren, is echter een doelgroep waarvoor inrichting van de openbare ruimte een duidelijk verschil kan maken in de beleving ervan.

Senioren maken samen met jongeren het meest gebruik van de openbare ruimte. Maar velen van hen ervaren de straat als bedreigend en onveilig, waardoor ze weinig of niet buiten komen. Daartegenover staat dat een half uur lichaamsbeweging per dag al volstaat om tot op hoge leeftijd fit en gezond te blijven. Het belang van senioren in de openbare moet niet worden onderschat, maar wordt in dit speelruimteplan niet meegenomen.

2.7. Gecombineerde speelplekken

Het combineren van leeftijdsgroepen op één speelplek is zowel voor de sociale als lichamelijke ontwikkeling aan te raden. Een speelplek kan immers functioneren als ontmoetingsplek voor jong en oud uit de hele wijk.

Het combineren van leeftijdscategorieën kan alleen daar gerealiseerd worden waar voldoende ruimte is. Daarnaast moet er binnen deze ruimte een zonering aangebracht worden, met in elke zone de voorzieningen voor de verschillende leeftijdscategorieën. Op deze wijze zullen de verschillende leeftijdsgroepen hun eigen plek en uitdagingen hebben. De jeugdigen en jongeren zullen dan respect hebben voor de speelplek voor de kinderen en de toestellen weinig of niet misbruiken. In gemeente Medemblik is het merendeel van de speelplekken ingericht voor zowel kinderen als jeugdigen.

2.8. Kinderen met beperking

Er zijn altijd kinderen, jeugdigen en jongeren die in meer of mindere mate een beperking hebben. Ook voor hen is het belangrijk om samen met anderen te kunnen spelen.

Dit betekent niet dat iedere speelplek en ieder speeltoestel voor alle vormen van beperking geschikt kan zijn, maar wel dat nagedacht moet worden over hoe een speelplek voor een brede doelgroep geschikt kan zijn. Zo kan bijvoorbeeld overwogen worden om een netschommel toe te passen in plaats van een traditionele schommel. Een dergelijk toestel heeft zowel voor de doelgroep met als zonder een beperking grote speelwaarde.



Figuur 2 vogelnestschommel voor kinderen met beperking

3. VEILIGHEID VAN SPEELRUIMTE

3.1. Wetgeving

De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is in het bijzonder geregeld in het 'Besluit Veiligheid van Attractie- en Speeltoestellen' van maart 1997 en de Europese Normen (o.a. NEN-EN 1176-1 tot en met 1176-7 en 1177). De gemeente heeft de wettelijke verplichting het Attractiebesluit uit te voeren en moet kunnen aantonen dat zij alles in het werk heeft gesteld de toestellen veilig te plaatsen en in stand te houden.

In dit zogenoemde Attractiebesluit zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd. Indien er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is diegene die het speeltoestel voorhanden heeft altijd als eerste aansprakelijk. Deze verantwoordelijkheid is conform aan en aanvullend op de risicoaansprakelijkheid die wordt omschreven in het Burgerlijk Wetboek.

Het aanbieden van onveilige speeltoestellen wordt gezien als het plegen van een onrechtmatige daad. Er is (gelukkig) nog weinig jurisprudentie rondom de aansprakelijkstelling voor ongelukken met speeltoestellen aanwezig. Vooral nog moet ervan worden uitgegaan dat de eigenaar van het speeltoestel als eerste aansprakelijk is.

De eigenaar van het toestel moet kunnen aantonen dat alles in het werk is gesteld om de veiligheid te waarborgen. Om aan de gestelde eisen te kunnen voldoen is een aantal handelingen noodzakelijk, waaronder de inspectie van speeltoestellen en de registratie van relevante gegevens in een logboek. Digitaal verwerken van inspectiegegevens is het meest efficiënt en kostenbesparend. Gegevens zijn op deze manier makkelijk inzichtelijk te maken en eenvoudig bruikbaar.

Risico's van een toestel, zoals bijvoorbeeld een scheve trap, kunnen worden getolereerd indien deze dusdanig zichtbaar en herkenbaar zijn voor een kind dat het zich daar niet in kan vergissen.

Beleidsuitgangspunt nr. 3: De gemeente heeft de wettelijke verplichting het Attractiebesluit uit te voeren en moet kunnen aantonen dat zij alles in het werk heeft gesteld om de toestellen veilig te plaatsen en in stand te houden.

3.2. Zorgplicht

Indien een speeltoestel op gemeentelijke grond wordt geplaatst door bijvoorbeeld een particulier, school of speeltuinvereniging, wordt het toestel automatisch eigendom van de gemeente. De gemeente heeft dan zorgplicht. De juridische term hiervoor is natrekking. De gemeente kan bij ongevallen medeaansprakelijk worden gesteld. Daarom kan de gemeente de plaatsing van toestellen door derden op gemeentelijk eigendom niet gedogen zonder dat de aansprakelijkheid goed geregeld is.

Een mogelijkheid om deze aansprakelijkheid te regelen, is het sluiten van een overeenkomst (opstalrecht) tussen de gemeente en de plaatser van het toestel. Deze optie wordt alleen aangeraden bij speeltuinverenigingen of scholen en niet bij kleinschalige initiatieven.

3.3. Inrichting

Er zijn een aantal ontwerprichtlijnen met betrekking tot de veiligheid waar een ontwerper voor de inrichting van een speelplek niet omheen kan. Deze zijn beschreven in het 'Handboek Veiligheid van Speelgelegenheden' en de toesteldocumentatie die door de leveranciers van speelvoorzieningen bij een toestel wordt geleverd. Over verkeerssituaties is er meer informatie te vinden in het 'Handboek ontwerpen voor kinderen' van de CROW.

Ook het Politiekeurmerk veilig wonen geeft enkele aanwijzingen voor het inrichten van de openbare ruimte, voorzieningen voor jongeren en speelplekken. Hiermee wordt onder andere getracht overlast te voorkomen. Eén van de eisen uit het Politiekeurmerk veilig wonen is dat speelplekken en ontmoetingsplaatsen voor de jeugd afgestemd moeten zijn op de behoefte en zo gesitueerd moeten worden dat toezicht mogelijk is en overlast wordt voorkomen.

Volgens het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (1997) moeten speeltoestellen veilig zijn, dat wil zeggen dat er geen onaanvaardbaar blijvend letsel mag ontstaan, waarbij voor nieuwe toestellen geldt dat ze van een certificaat van typekeuring moeten zijn voorzien. Speeltoestellen dienen eenmalig gekeurd te worden door een aangewezen instelling.

NB: De veiligheid is niet alleen afhankelijk van het toestel, maar ook van het type ondergrond waarop het toestel is geplaatst. Onder toestellen met een valhoogte van 0,60 m in verharding en 1,00 m in gras is een speciale veiligheidsondergrond vereist.

3.4. Sociale veiligheid

Bij sociale veiligheid gaat het om een veilige omgang met anderen, waarbij zowel de werkelijke veiligheid als het gevoel van veiligheid (oftewel de 'ervaren veiligheid') tellen. Bij sociale veiligheid moeten risico's goed worden gehanteerd, die betrekking hebben op ongewenste menselijke omgangsvormen. Ook speelruimte hangt samen met sociale veiligheid. Speelruimte moet als zowel fysiek als sociaal veilig worden ervaren. Sociale en fysieke veiligheid kan op diverse manieren bewerkstelligd worden: spelen in het zicht, het combineren van doelgroepen, toezicht en regels ten aanzien van gebruik van de speelruimte. Maar ook de fysieke aanwezigheid van jongerenwerk en wijkagenten speelt een grote rol ter voorkoming van sociale onveiligheid.

4. INFORMELE SPEELRUIMTE

De gemeente Medemblik heeft voldoende informele (speel)ruimte. De kernen beschikken veelal over grote groenstroken en bosrijke gedeelten. Deze bevinden zich meestal aan de randen. Op enkele plekken, zoals bijvoorbeeld Medemblik, is de informele speelruimte minimaal. Maar hier kan door middel van speelaanleidingen bijgedragen worden aan een uitdagende informele speelruimte. In sommige kernen als bijvoorbeeld Twisk is hondenpoep een bron van overlast. In Medemblik is er beleid ten aanzien van honden en het uitlaten in de openbare ruimte.

Informele speelruimte voor jongeren kan in sommige kernen van Medemblik uitgebreider. Zo wordt voor Opperdoes onder andere aangeraden extra bankjes te plaatsen om te kunnen voorzien in de behoefte van jongeren.

Beleidsuitgangspunt nr. 4: Daar waar nodig houdt de gemeente scherp toezicht op de handhaving van het hondenuitlaatbeleid.

Beleidsuitgangspunt nr. 5: De gemeente stimuleert jongerenvoorzieningen en draagt er zorg voor dat er genoeg ingerichte openbare ruimte is voor deze doelgroep.

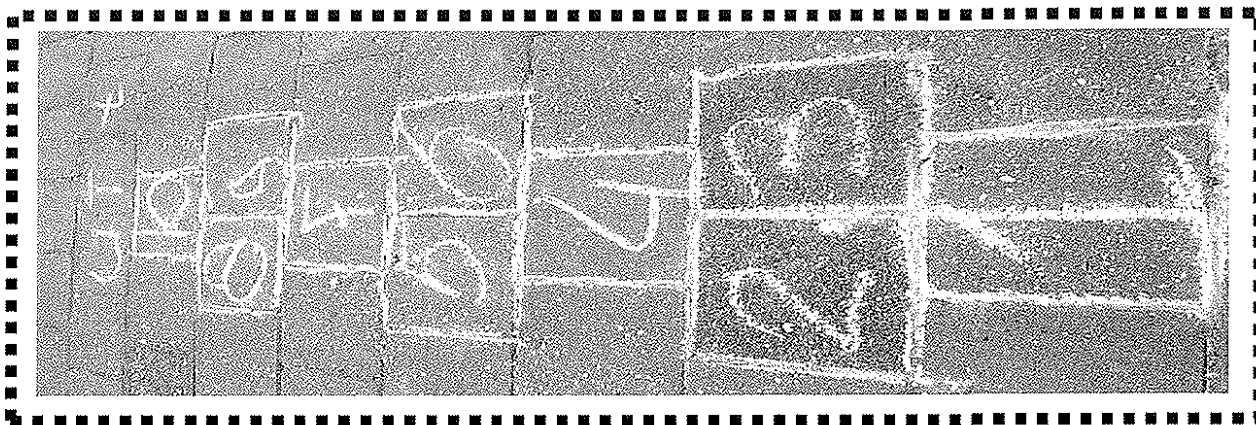
4.1. Normen informele speelruimte

De informele speelruimte in een wijk laat zich niet makkelijk kwantificeren. De ruimtelijke opbouw van een wijk is bepalend voor de hoeveelheid informele speelruimte. Ook de hoeveelheid groen, water en 30 kilometerwegen met stoepen en doodlopende straten bepalen de informele speelruimte. Is er weinig groen en water, zijn de wegen druk en is het moeilijk om ze over te steken of erlangs te spelen, dan is er hoogstwaarschijnlijk weinig informele speelruimte.

Uiteraard spelen zaken als het aantal kinderen, jeugdigen en jongeren, het veiligheidsgevoel en de kwaliteit van de informele ruimte een belangrijke rol bij de beoordeling van de informele speelruimte. Daarnaast heeft elke leeftijdscategorie zijn eigen eisen en wensen met betrekking tot de informele speelruimte. In Tabel 1 zijn de normen per leeftijdscategorie uitgewerkt.

4.2. Informeel spel kinderen

De kinderen spelen dicht bij huis, bij wijze van spreken onder het keukenraam. Dit is vaak goed te zien aan het speelgoed dat rondom het huis ligt op een mooie zomerdag: een fiets, een bal, stoepkrijt en veel rommeldingetjes als stokken, stenen, doeken en klein speelgoed van binnen. Meestal spelen de kinderen individueel of met een buurmeisje of -jongen. Voor een kind valt al heel wat te beleven op 20 vierkante meter!



Figuur 3 informeel spelen

Omdat een kind geen of moeilijk gevaren kan inschatten, is het belangrijk dat er geen of zeer weinig auto's, brommers en fietsers rijden over zijn informele speelruimte. Daarom zijn de tuin, de oprit, de stoep, de (doodlopende) straat, het achterplein en het grasveldje grenzend aan de voordeur de belangrijkste bron van informele speelruimte.

4.3. Informeel spel jeugd

De jeugd gaat steeds verder de wijk in. Haar verkenningsgebied is vrijwel de gehele openbare ruimte. Wanneer men door een wijk loopt waar veel jeugdigen wonen, zal men vrijwel in ieder plantsoen, langs iedere sloot, op elk stuk rustige verharding en op menige blinde muur de sporen van spel aantreffen.

De jeugd speelt meer in groepjes met jeugd van school of uit de buurt. Per jeugdige is circa 10 m² groene en 10 m² verharde ruimte nodig, maar dan wel gebundeld met de ruimte van vijf andere jeugdigen zodat er ruimtes van circa 50 m² ontstaan. Van groot belang voor deze leeftijdsgroep is de mogelijkheid om balspelen te doen. Per speelbuurt (loopafstand tot 350 meter) moet er een verharding of grasveldje van minimaal 50 m² aanwezig zijn, waar 'na schooltijd en na het eten' met een groepje van ongeveer vijf jeugdigen gevoetbald kan worden. Zowel de jongens als de meisjes vinden dit belangrijk.



Figuur 4 informeel spelen jeugd

Daarnaast moet er voldoende plantsoen en ruigte zijn waar ze kunnen bloemen plukken en hutten bouwen. Ook verkeersluwe wegen, stoepen, hofjes en pleintjes voor straatspelen als knikkeren, touwtjespringen, speurtochten en tik- en verstoppelen zijn nodig voor deze leeftijdsgroep.

Vooraf de grotere groene locaties in Medemblik bieden voldoende ruimte waar gespeeld en gebouwd kan worden. De dorpen hebben voor de jeugd voldoende spannende informele speelruimte, waarbij Twisk door haar groene rand de meeste ruimte biedt. Verder groeit in deze leeftijd onder de meisjes de behoefte aan 'kletsplekjes'.

4.4. Informeel spel jongeren

Bij de jongeren kun je niet echt spreken van spelen. Het verblijf van deze leeftijdscategorie in de openbare ruimte richt zich op het sporten met en ontmoeten van leeftijdsgenoten.

Het ontmoeten gebeurt veelal informeel, op spontaan ontstane plekken en veel minder op speciale speel- en ontmoetingsplekken. De volgende categorieën zijn te onderscheiden:

Kiss-and-Greetplek	=	willekeurig gekozen afsprek- of afscheidspalekken, van "nature" aanwezig in de openbare ruimte;
Whats-Upplek	=	kleine plek voor 5 tot 10 jongeren die bij elkaar komen en bijpraten;
Stay-Aroundplek	=	plek waar jongeren echt afspreken en zitten te praten of andere activiteiten doen;
No-Probleemplek	=	plek verder buiten de bebouwde omgeving zodat hier geen overlast voor omwonenden te verwachten is.

De jongeren kiezen voor ontmoeting meestal plekken waar ze een beetje kunnen zitten om met elkaar te praten. Dat zijn plaatsen in het zicht, maar tevens met een beetje privacy. Door vanuit deze visie met jongeren om te gaan, geeft men hun fysiek een plaats in de maatschappij en niet langs de rand van de maatschappij. Enkele kenmerken van geschikte locaties voor het informele ontmoeten voor de jongeren zijn: gemakkelijke bereikbaarheid met de fiets/scooter; gelegen langs routes naar school of sport; gelegen bij een straatlantaarn; gelegen in het zicht langs de weg zodat vrienden kunnen zien dat 'je er bent'; niet gelegen in de open vlakte. In de analyse is per kern aangegeven welke informele ontmoetingsmogelijkheden aanwezig zijn en wat er gedaan kan worden om meer ontmoetingsmogelijkheden te creëren. Onder andere Midwoud en Opperdoes hebben behoefte aan ruimte voor jongeren.

Een plek voor jongeren is vaak niet gemakkelijk te realiseren. Inwoners uit de buurt hebben het liever niet in de eigen achtertuin (NIMBY; Not In My BackYard), omdat ze bang zijn voor eventuele overlast. Maar uit onderzoek is gebleken dat waar te weinig plekken voor jongeren zijn, juist meer overlast wordt veroorzaakt.

4.5. Toepassen van de normen

Door het toepassen van de normen wordt invulling gegeven aan een evenredige verdeling van informele speelruimte over de doelgroepen en wijken. Bij weinig informele speelruimte moeten maatregelen getroffen worden die de openbare ruimte beter bespeelbaar maken. In Tabel 1 zijn de normen voor informele speelruimte samengevat. Voor voorbeelden van speelprykkels wordt verwezen naar Bijlage II.

Normen voor informele speelruimte			
OBB	Kinderen 0-5 jaar	Jeugdigen 6-11 jaar	Jongeren 12-18 jaar
omvang	20 m ² / kind	100 m ² / 5 kind	1 plek / 15 jongeren
ligging	aangrenzend aan woningen	eind van de straat	in eigen buurt
invulling	stoep en gras	1/2 stoep en pleintjes 1/2 gras en struiken	"op straat"
speelwaarde	leren fietsen en skaten, rommelen, fantasiespel (koken, hutje), stoepkrijten, in zon/schaduw zitten	verstoppertje, speurtocht door wijk, touwspringen, balletje trappen, kastanjes zoeken, hut bouwen	elkaar ontmoeten, zitten kletsen, showen, competitie, kijken naar voorbijgangers; brommertje en fiets
verkeer	woonerf verkeersarm	30 km Zone verkeersluw	niet op de rijbaan
bedreiging	hondenpoep, afval, prikstruiken en giftige beplanting	hondenpoep, afval, sierplantsoen	n.v.t.

Tabel 1 Normentabel informele speelruimte

4.6. Relatie met formele speelruimte

Als kinderen, jeugdigen of jongeren willen spelen, kunnen zij in een gevariëerde omgeving met gras, struiken, bomen, pleinen, stoepen en water vrijwel alle vormen van spel uitoefenen.

Speeltoestellen kunnen dan ook gezien worden als een vervanging van de mogelijkheden die van nature aanwezig zijn. Men ziet dan ook vaak dat de noodzaak van speelplekken toeneemt naarmate de fysieke ruimte om te spelen afneemt.

Uiteraard zal gestreefd moeten worden naar zoveel mogelijk informele speelruimte. Het zou ideaal zijn als ieder kind voldoende natuurlijke informele ruimte in zijn omgeving heeft om te spelen zonder dat hiervoor speciale voorzieningen aangebracht hoeven te worden. De gemeente Medemblik beschikt over veel informele speelruimte, maar daarnaast is voldoende formele speelruimte noodzakelijk. De ruimte om te spelen binnen het bebouwde gebied neemt vaak steeds verder af; het (auto)verkeer, de verdichting van de woningen, voorzieningen voor volwassenen, hondenpoep en sociale onveiligheid leggen een steeds groter beslag op de beschikbare openbare speelruimte.

De normen voor informele en formele speelruimte in Tabel 1 en Tabel 2 zijn dusdanig opgesteld dat zowel de hier gestelde hoeveelheid informele als formele ruimte in een wijk aanwezig dient te zijn voor een evenwichtig aanbod aan basisvoorzieningen. In Bijlage III is aan de hand van een beslisboom een toelichting op het toepassen van de normen weergegeven.

Bij het toepassen van de normen bepaalt de omvang van de aanwezige doelgroep binnen de actieradius, plus de hoeveelheid informele speelruimte of er een formele speelplek noodzakelijk is. Is er zeer veel informele speelruimte dan zal het dus niet nodig zijn om veel formele speelplekken aan te bieden. Speelruimte blijft echter maatwerk per wijk! In deel II van dit rapport, de analyse, staat dan ook per kern beschreven hoe de situatie er in de gemeente Medemblik voor staat voor wat betreft zowel de formele als informele (speel-)ruimte.

5. FORMELE SPEELRUIMTE

De hoeveelheid formele speelruimte laat zich makkelijker kwantificeren dan de informele speelruimte. De laatste jaren is door verschillende organisaties die betrokken zijn bij speelruimte intensief samengewerkt¹ om te komen tot het opstellen van richtlijnen voor de aanleg en het onderhoud van speelvoorzieningen.

Vooral het uitgeven van het 'Handboek Veiligheid van Speelvoorzieningen' heeft bijgedragen aan het tot stand komen van landelijk aanvaarde normen en richtlijnen. Dit handboek heeft onder andere geleid tot het vastleggen van de afstand die de doelgroep tot een speelvoorziening kan afleggen en de wenselijke oppervlakte van een speelvoorziening.

Naast dit handboek geeft uitgebreid onderzoek inzicht in hoe een speelplek functioneert. Hierdoor konden door OBB normen gesteld worden voor het aantal kinderen uit een bepaalde leeftijdscategorie dat binnen een actieradius woont en een speelplek zelfstandig zou moeten kunnen bereiken, zonder elkaar op de speelplek in de weg te lopen.

Beleidsuitgangspunt nr. 6: De gemeente wil, om nu en in de toekomst kwantiteit en kwaliteit te waarborgen, de normen voor informele en formele speelruimte hanteren.

Als we kijken naar het streefbeeld en het aantal plekken voor de doelgroepen waar de gemeente Medemblik al in voorziet, komt de gemeente qua aantal niet veel tekort. Wat uit de analyses van de kernen wel meerdere malen naar voren komt, is dat de plekken soms verouderd zijn of niet uitdagend genoeg.

Beleidsuitgangspunt nr. 7: De gemeente biedt voldoende ontwikkelingsmogelijkheden door gevarieerde inrichting, aantrekkelijke speeltoestellen en speelprykkels.

5.1. Aanbod formele speelruimte

Eén van de randvoorwaarden voor een goed aanbod van formele speelplekken in de openbare ruimte is voldoende speelplekken. Dit is afhankelijk van het aantal kinderen, jeugd of jongeren in de wijk. De plekken dienen bovendien goed verspreid te zijn in de wijk en voldoende variatie te bieden. Tien soortgelijke speelplekken biedt zodoende geen uitdaging. Voor kinderen die nog niet overal zelfstandig mogen en/of kunnen komen zijn er meer plekken nodig om in de behoefte te voorzien dan bij jeugdigen of jongeren.

¹ Platform ruimte voor de jeugd. Zie www.ruimtevoordejeugd.nl.

De wijze waarop een wijk of dorp is opgebouwd bepaalt hoeveel ruimte er is om te spelen. Daarom is het belangrijk om te blijven nagaan in hoeverre de openbare ruimte geschikt is om te spelen. Speelprikkels hebben hierin een belangrijke rol. Die geven aan dat er gespeeld kan en mag worden, stimuleren dat er gespeeld wordt, vergroten de bespeelbaarheid van de openbare ruimte en wijzen andere gebruikers van de openbare ruimte erop dat er gespeeld wordt. Voor voorbeelden van speelprikkels wordt verwezen naar Bijlage II.

5.2. Hoeveelheid formele speelruimte

De wijze waarop een wijk of dorp is opgebouwd bepaalt hoeveel ruimte er is om te spelen. Daarom is het belangrijk om te blijven nagaan in hoeverre de openbare ruimte geschikt is om te spelen. Speelprikkels hebben hierin een belangrijke rol. Die geven aan dat er gespeeld kan en mag worden, stimuleren dat er gespeeld wordt, vergroten de bespeelbaarheid van de openbare ruimte en wijzen andere gebruikers van de openbare ruimte erop dat er gespeeld wordt. Voor voorbeelden van speelprikkels wordt verwezen naar Bijlage II.

5.3. Spelen bij wet?

Door de SP (Mw. Agnes Kant) is in 2003 een initiatiefwet ingediend over buitenspeelruimte. Dit initiatief heeft echter niet geleid tot een wet. Het indienen van de initiatiefwet met daarin de zogenoemde 3%-norm² was voor minister Dekker (VROM) wel de aanleiding om in 2006 een beleidsbrief rond te sturen aan de Nederlandse gemeenten. In deze brief wordt de zorg van de regering uitgesproken over het feit dat de kinderen ogenschijnlijk minder buitenspelen en dat dit zou komen doordat er een tekort aan speelruimte en ontwikkelingsmogelijkheden is. De gemeenten werd verzocht alsnog invulling te geven aan deze 3%-norm, met als aandachtspunt de verantwoordelijkheid voor een integrale ruimtelijke ontwikkeling.¹

5.4. Technisch

Voor formele speelruimte en de realisatie hiervan zijn veel technische aspecten van belang. Naast het eerder genoemde Attractiebesluit horen ook het bestemmingsplan en de bouwvergunning tot technische randvoorwaarden.

5.4.1. Bestemmingsplan

Voor speel-, sport- en ontmoetingsplekken is het van belang om te voorkomen dat aan de hand van bestemmingsplanvoorschriften de aanleg hiervan wordt bemoeilijkt. Met name de bouwhoogte vormt vaak een probleem en soms de functiebeschrijving van de bestemming. Er moet in een bestemmingsplan voldoende vrijheid zijn om op nieuwe ontwikkelingen en behoeften in te springen zonder dat hiervoor het plan moet worden aangepast. Dit betekent dat de voorschriften voor openbare ruimte zodanig zijn opgesteld dat er voor het realiseren van een nieuwe speelplek geen bestemmingsplanwijziging nodig is. Met name de bestemmingsplanvoorschriften van de bestemmingen Groen en Verkeer dienen flexibel te zijn om speelplekken te ontwikkelen.

² Van de openbare ruimte zou 3% de bestemming speelruimte moeten krijgen. Bezwaren daarbij waren dat bij deze norm elke vorm van kwalificatie ontbrak en er geen rekening werd gehouden met het aantal kinderen. Ook zouden de kinderen dan in 'speelhokjes' worden gezet in plaats van integratie van het spelen in de openbare ruimte.

Om te voorkomen dat een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk is en bezwaarmakers een grote kans maken om een jongerenvoorziening als een skatebaan of een No-Probleemplek tegen te houden, is het goed om dergelijke locaties in het bestemmingsplan vast te leggen met flexibele voorschriften (liefst tot 6 meter hoogte en zo mogelijk bouwvergunningsvrij). Tevens kan als voorschrift worden opgenomen dat slechts gecertificeerde toestellen geplaatst mogen worden. Onder sport- en speelvoorzieningen vallen ook de hekwerken ten behoeve van sportvoorzieningen zoals ballenvangers en een voetbalkooi.

5.5. Voorzieningen voor jongeren in de formele ruimte

Er wordt uitgegaan van een goede verdeling van sport- en ontmoetingsvoorzieningen voor jongeren over de buurten en wijken. Visie hierbij is dat een deel van de jongeren gewoon in hun eigen wijk in de openbare ruimte wil sporten en leeftijdsgenoten wil ontmoeten. In de analyse worden daarom per buurt de sport- en ontmoetingsmogelijkheden beschreven. De inrichting en ligging van enkele van deze voorzieningen zal echter een grotere aantrekkingskracht hebben dan alleen op de jongeren uit eigen wijk. Deze zogenaamde bovenwijkse locaties trekken ook jongeren uit andere wijken aan. De skatevoorzieningen en goede verharde voetbalplekken fungeren vaak als dit soort ontmoetingspunten.



Figuur 5 Formele voorzieningen jongeren

5.6. Spreiding van speelplekken

De belangrijkste normen en richtlijnen zijn in Tabel 2 samengevat en weergegeven. Door toetsing aan deze normen en richtlijnen kan aangegeven worden wanneer er wel of geen speelplek moet komen en waar. De kosten van aanleg en onderhoud zijn hoog, dus kan er niet aan elk verzoek om een extra speelplek of het opknappen van een speelplek gehoor gegeven worden. De normen en richtlijnen zorgen voor een passend, begrijpelijk en eerlijk antwoord op zulk soort verzoeken. In Tabel 2 worden normen gegeven voor het aantal kinderen in de verschillende leeftijdscategorieën dat binnen een actieradius moet wonen voordat er een speelplek gerealiseerd dient te worden.

Meestal wonen in nieuwe wijken veel kinderen en neemt dit aantal in de loop der jaren af tot een basisniveau. In veel wijken vindt na circa 25 jaar wel weer een 'verjonging' plaats, maar de zeer hoge kinderaantallen komen dan meestal niet meer voor. Zelden wonen er in een wijk die ouder is dan 20 jaar meer dan 25 kinderen binnen een actieradius van een speelplek.

De ervaring leert dat een speelplek voor kinderen ongeveer even lang noodzakelijk is als de levensduur (circa 10 à 12 jaar) van de meeste toestellen. Wel 'wandelt' een speelplek voor deze leeftijdsgroep nog wel eens door de wijk door een lokale toename van het aantal kinderen. De speelplekken voor deze leeftijdsgroep dienen dan ook om de vijf jaar geëvalueerd te worden op kinderaantal.

Beleidsuitgangspunt nr. 8: De gemeente wil de speelplekken voor de jongste categorie elke 5 jaar evalueren op spreiding.

Doordat de jeugdigen en jongeren vanuit een grotere omgeving (wijk) gebruikmaken van één of enkele speelplekken, varieert het aantal jeugdigen en jongeren dat binnen de actieradius woont veel minder. Onderzoek en ervaring leert dat er rond een centraal gelegen, goed functionerende speelplek voor deze leeftijdscategorieën vrijwel nooit te weinig jeugdigen of jongeren wonen, zelfs niet in de loop van 25 jaar. Dit betekent dat voor de jeugdigen en voor de jongeren over het algemeen duurzame speelplekken verspreid over de wijken aangelegd kunnen worden.

Het is belangrijk hiervoor een goede, permanente spreiding te realiseren, omdat deze plekken groter, uitdagend en aantrekkelijk moeten zijn. Door een duurzaam netwerk aan speelplekken met een 'stevige' inrichting en een centrale ligging blijkt 70% van de locaties van speelplekken vast te liggen en duurzaam ingericht te kunnen worden. De normen in Tabel 2 bieden ondermeer randvoorwaarden voor inrichting.

5.7. Overgang naar informele speelruimte

Als er niet voldoende formele speelruimte is kan deze aangevuld worden met informele speelruimte. In een gevarieerde informele omgeving met gras, struiken, bomen, pleinen, stoepen en water kunnen vrijwel alle vormen van spel uitgeoefend worden. Het één vult het ander aan.

Normen voor formele speelruimte			
OBB	Kinderen 0-5 jaar	Jeugdigen 6-11 jaar	Jongeren 12-18 jaar
actieradius	100 m	300-400 m	1.000 m
verzorgingsgebied	3 hectare	50 hectare	300 hectare
aantal woonachtig binnen actieradius	15-30	55-70	85-100
niveau	woonstraat/blok	buurt	wijk/stad
oppervlakte	100-500 m ²	500-2.000 m ²	1.000 m ²
voorzieningen	- 3 toestellen - 3 speelprkkels - bank & afvalbak	- 3 toestellen - 4 speelprkkels - bank & afvalbak	- 4 toestellen - 4 speelprkkels - bank & afvalbak

Tabel 2 Uitgangspunten formele speelruimte

6. VERANTWOORDELIJKHEDEN SPEELRUIMTE

De gemeente is verantwoordelijk voor het speelruimtebeleid voor zowel kinderen, jeugd en jongeren en draagt zorg voor tijdige evaluatie van dit beleid. Dit betekent dat er initiatief genomen moet worden voor de uitvoering van de beleidsuitgangspunten en de realisatie van het openbare speelvoorzieningenniveau. Daarbij dient er afstemming plaats te (blijven) vinden van de realisatiekosten en de jaarlijkse budgetten, zodat er passend beheer, onderhoud en vervanging van het speelvoorzieningenniveau kan plaatsvinden door dit zelf uit te voeren of uit te besteden.

6.1. Andere partijen

Het creëren van speelruimte is een zorg van de hele gemeente. Binnen de gemeentelijke organisatie moeten afdelingen hiervoor samenwerken. Maar ook andere personen en instanties hebben invloed op de inrichting van de (buiten)ruimte: bewoners, buurtverenigingen, scholen, sportverenigingen en private partijen, zoals projectontwikkelaars, en de woningcorporaties hebben een verantwoordelijkheid.

6.1.1. De rol van burgers

Ook de omwonenden van speelplekken hebben een taak in het aanbieden van speelruimte. Allereerst moeten zij accepteren dat er in de buurt en op de speelplekken gespeeld wordt.

Verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers ligt bij de opvoeding van de kinderen over onderwerpen als oneigenlijk gebruik en vandalisme. Goede voorlichting hierover zal bijdragen tot minder risico's en een veiliger toestellenbestand. Daarnaast zal een ouder logisch na moeten denken. Als een kind van 3 zelf niet op een toestel kan komen, omdat het gemaakt is voor een kind van 6 of ouder, dan moet de ouder het kind er niet op tillen. Het risico op een ongeval is dan vele malen groter. Het toestel is immers niet gemaakt (en gecertificeerd) voor een kind van 3.

In het kader van 'burgerplicht' mag van bewoners verwacht worden dat ze de speelplekken niet vervuilen en dat ze ernstige gebreken en gevaren op speelplekken zien en deze ook melden aan de gemeente. De gemeente krijgt vaak vragen van bewoners over speelruimte. Het gaat dan vaak om wensen voor het bijplaatsen/vernieuwen van speelplaatsen of klachten betreffende jongeren.

6.1.2. Speeltuinverenigingen

In Medemblik is één speeltuinvereniging actief, 'Wildebras' in Zwaagdijk West. Door het vormen van speeltuinverenigingen is het mogelijk burgers te betrekken bij speelruimte. Voor het verwerven van subsidies is het ook noodzakelijk dat dit door een stichting wordt aangevraagd, waarbij meestal de eis gesteld wordt dat de gemeente bijdraagt. Speeltuinverenigingen zorgen veelal voor draagvlak en sociale cohesie binnen een gemeenschap.



Figuur 6 speeltuinvereniging 'Wildebras' Zwaagdijk West

6.1.3. Spelen op het schoolplein

De (speel)ruimten bij peuterspeelzalen, basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs met hun voorzieningen vormen vaak een belangrijk deel van de speelruimte van de jeugdigen. Voor, tijdens en na schooltijd spelen jeugdigen er, en de weg er naartoe is hun goed bekend.

Met schoolbesturen zal eventueel overleg plaatsvinden wanneer er belang is bij openbare speelruimte. In een buurt of kern waar geen of weinig ruimte aanwezig is om speelplekken te realiseren, kunnen schoolpleinen een oplossing bieden. Andersom maken de scholen ook gebruik van de openbare speelplekken tijdens de pauzes. Dit biedt de school het voordeel dat zij meer speeltoestellen kan plaatsen en de gemeente voert (een gedeelte van) de aanschaf, het onderhoud, het beheer en de vervanging uit. De gemeente behoeft immers niet 'naast het schoolplein' een eigen speelplek te maken.

Openbaarheid betekent niet noodzakelijk dat er geen hekken mogen staan. Gedacht moet ook worden aan sleutelbeheer door omwonenden, extra toezicht door politie, het langer openstellen van schoolpleinen enzovoort.

Als een schoolterrein in het streefbeeld wordt opgenomen, dan zullen er met het schoolbestuur duidelijke afspraken gemaakt moeten worden over de verantwoordelijkheden, het beheer, het onderhoud en de vervanging van de speeltoestellen. Als een schoolplein niet specifiek in het streefbeeld wordt betrokken, betekent dit niet dat het plein afgesloten moet worden, maar dat het onderhoud, het beheer en de vervanging van de toestellen niet vanuit het budget openbare speelvoorzieningen moet plaatsvinden.

6.1.4. Samenwerking met fondsen

De mogelijkheden voor fondswerving door de gemeente zelf zijn beperkt. De meeste fondsen gaan uit van een aanvraag door een bewonersvereniging, of stichting, waarbij een bijdrage van de gemeente wordt gevraagd. Bewoners kunnen, bijvoorbeeld door de gemeente, geactiveerd worden om subsidie aan te vragen voor speelplekken in hun eigen buurt.

6.1.5. Samen met corporaties en projectontwikkelaar

In Medemblik zijn ook corporaties actief: De Woonschakel Medemblik en Noorder Koggenland Woningbouwvereniging en de Wooncompagnie. Indien de corporatie of een projectontwikkelaar en de gemeente zich gezamenlijk kunnen inzetten voor de hoeveelheid speelruimte in de wijken waar de stichting of ontwikkelaar actief is, zal dit ten eerste de doelgroep ten goede komen. Daarnaast kan het streefbeeld speelvoorzieningen door afstemming en wederzijdse overdracht van kennis nog beter en eventueel uitgebreider aansluiten op de specifieke situatie. Op deze wijze kunnen er aantrekkelijker en hoogwaardiger wijken worden gerealiseerd. De beleidsuitgangspunten uit dit speelruimteplan moeten in de stedenbouwkundige randvoorwaarden voor het ontwikkelen van (woon)gebieden zijn opgenomen.

6.2. Planvorming

Voorliggend speelruimteplan geeft het beleid weer voor de wijze waarop men de komende tien jaar met de speelruimte in het openbare gebied dient om te gaan. De gemeente is dynamisch. Daarom zal na vijf jaar een voortgangsrapportage van het voorliggend speelruimtebeleid en de uitvoering plaatsvinden. Daarbij zullen opnieuw de demografische gegevens en de aanwezige speelruimte per wijk tegen elkaar worden afgezet. Daarnaast is een voortgangsrapportage een goed moment om na te gaan of er nieuwe ontwikkelingen hebben plaatsgevonden die invloed hebben op de speelruimte.

Speelruimte en nieuwbouw horen bij elkaar. Tijdens planvorming van nieuw te bouwen wijken is het van belang dat er zowel formele als informele speelruimte aanwezig is. Kwaliteit en kwantiteit volgens bestaande normen.

6.3. Ontwerp, inkoop en inrichting speelruimte

6.3.1. Verantwoordelijkheid

De gemeente is verantwoordelijk voor realisatie en inrichting van speelruimte. Hierbij moeten duidelijke randvoorwaarden voor handen zijn, waaronder dit speelruimteplan. Ten aanzien van inkoop moeten de wettelijke kaders gehanteerd worden, rekeninghoudend met huidige trends en beeld en kwaliteit. Een eenzijdig ingerichte speelruimte moet worden uitgesloten. Uitdaging en hoogwaardige kwaliteit staan hierbij op de eerste plaats.

6.4. Beheer en onderhoud

Het onderhouden van speelvoorzieningen bestaat uit de werkzaamheden die door de onderhoudsmedewerker (intern of extern) fysiek aan de speeltoestellen, de ondergronden en de omgeving uitgevoerd dienen te worden.

Dit betreft bijvoorbeeld:

klein onderhoud als bouten en moeren vastdraaien, schuren enzovoort;

groot onderhoud als specialistisch reparatiewerk, vervangen van grote onderdelen van een toestel of ondergrond enzovoort;

functionele en visuele inspecties.

6.4.1. Verantwoordelijkheid

Het is belangrijk dat het binnen de gemeentelijke organisatie duidelijk is hoe de verantwoordelijkheden voor het beleid, het beheer, het onderhoud en de vervanging van speelvoorzieningen is geregeld. Wanneer inspectiegegevens digitaal worden verwerkt, is voor alle partijen makkelijk inzichtelijk waar knelpunten liggen ten aanzien van onderhoud en vervanging van speelvoorzieningen.

Binnen Medemblik houden verschillende afdelingen zich bezig met de invulling van speelruimtebeleid. Afstemming en een goede taakverdeling is noodzakelijk om tot een succesvol speelruimtebeleid te komen.

6.4.2. Vormgeving en verantwoordelijkheid

Om gericht te kunnen sturen op beleid, beheer, onderhoud en veiligheid is goed gegevensbeheer van belang. De administratie rond de inventaris, het onderhoud en de veiligheidslogboeken moet goed in orde zijn. Behalve het logboek moet het kennisniveau van de medewerker(s) in orde zijn. Digitaal verwerken van gegevens heeft hierbij de voorkeur, zo kunnen de diverse partijen binnen een gemeente snel hun verantwoordelijkheden nemen en inzicht krijgen in gegevens. Al met al een efficiëncyslag.

6.5. Financiën

De benodigde structurele budgetten

Bij het vaststellen van de budgetten voor aanleg, onderhoud, beheer en vervanging van speelvoorzieningen zal er gezocht moeten worden naar de juiste onderlinge verhouding tussen deze posten. De kern daarbij is dat de totale waarde van de toestellen niet moet stijgen zonder dat er voldoende onderhouds-, beheer- en vervangingsbudgetten (instandhoudingsbudgetten) beschikbaar zijn.

6.5.1. Structurele kosten

Het budget voor het onderhoud van de speelvoorzieningen wordt gebaseerd op het gekozen onderhoudsniveau. De speeltoestellen kunnen daarbij in een goede staat worden gehouden.

De hoogte van het beheerbudget wordt gebaseerd op de totale vervangingswaarde van de speelvoorzieningen. In de huidige situatie wordt het beheerpercentage geschat op basis van de vervangingswaarde. Dit ligt binnen het landelijk gemiddelde (3,5% tot 4%). Het huidige beheerbudget ligt op € 69.600. In het jaar 2010 en 2011 is een aanvullend budget beschikbaar van € 111.500 per jaar.

Omdat de kosten voor aanschaf van speelvoorzieningen jaarlijks variëren en de afschrijvingstermijnen van de verschillende typen toestellen niet gelijk zijn, variëren de werkelijke kosten voor vervanging per jaar.

Aan de hand van de afschrijvingstermijn, het plaatsingsjaar en de vervangingswaarde kunnen voor de komende jaren de benodigde budgetten worden bepaald. Het moge duidelijk zijn dat realisatie van extra speelruimte ook om de benodigde extra budgetten vraagt. De toekomstige beheerbudgetten liggen op € 279.292.

6.5.2. Nieuwe aanleg

Bij de aanleg van nieuwe speelplekken binnen uit- of inbreidingswijken (ook herstructurering en herontwikkeling) dienen de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld te worden voor zowel de realisatiekosten (éénmalig) als voor de structurele instandhoudingskosten. De hoogte van het budget wordt bepaald op basis van werkelijke kosten, inclusief eventuele voorbereidings- en inspraakkosten. De budgetten die noodzakelijk zijn voor het aanbieden van openbare speelruimte moeten jaarlijks worden geïndexeerd.

6.5.3. Ontwerpen en aanleggen van speelvoorzieningen

Het valt buiten het kader van dit speelruimteplan om alle richtlijnen voor het technisch ontwerp van een speelplek en de omgeving te beschrijven. Een ontwerp voor een enkele speelplek staat daarnaast ook niet los van de speelplekken in de gehele buurt of soms zelfs wijk. Voor de ruimte en het aantal speeltoestellen dat per speelplek aanwezig moet zijn, is in Tabel 3 een aantal richtlijnen gegeven. Daarbij moet men onderscheid maken tussen de specifieke speeltoestellen en de speelprikkels. Bijlage VII geeft richting aan een Programma van eisen ten aanzien van informele en formele speelruimte.

Inrichting formele speelruimte			
OBB	Kinderen 0-5 jaar	Jeugdigen 6-11 jaar	Jongeren 12-18 jaar
speelvoorzieningen	- speelhuisje - glijbaan - schommel - wip(veer)	- trapveld - klimtoestel - schommel - kabelbaan - duikelrek	- trapveld - skatebaan - basketbalveld - schommel
speelprikkels en zitaanleidingen	- hoogteverschillen - verschillende (bodem)materiaal - kleur in verharding - betonelementen - stimulans zintuigen	- hoogteverschillen - bosjes (verstoppert) - zand en water - kleur in verharding - geluidsspelen	- bankjes - muurtjes - pad/plein van asfalt - betonpoefs
stimulatie en begeleiding ontwikkeling	- veel variatie - veel fantasie - duidelijke grenzen - grove motoriek	- meting resultaten - groepsbesef - toename creativiteit - grotere doelgerichtheid	- informele ontmoeting - zoekt bevestiging - keuzes maken - sportieve krachtmeting

Tabel 3 inrichting formele speelruimte

6.5.4. Beheer en onderhoud

Nadat er speelvoorzieningen gerealiseerd zijn, zal er voldoende budget beschikbaar moeten zijn om de speeltoestellen en de inrichting van de speelruimte te beheren en te onderhouden. Het onderhoud bestaat uit de werkzaamheden aan het toestel, de veiligheidsondergrond en de omgeving in relatie tot het vervangingsschema en het gebruik van het toestel. Het beheer bestaat uit de overige werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden om de speelvoorzieningen in stand te houden, waaronder de veiligheidsinspecties.



Figuur 7 beheer en onderhoud speelvoorzieningen

In Bijlage IV een overzicht gegeven van de kosten per speeltoestel. In de berekening van deze normen voor de jaarlijkse onderhoudskosten is uitgegaan van het hoogste onderhoudsniveau (100%). In een ideale situatie betekent dit onder andere dat de speeltoestellen altijd optimaal in de verf zitten, er altijd proper uitzien, in perfecte technische staat verkeren (met originele onderdelen) en dat te allen tijde graffiti verwijderd is.

Voor een gemeente is het echter voldoende en meer realistisch om het onderhoud van de speeltoestellen op een lager niveau uit te voeren. De ondergrens daarbij is het acceptatieniveau waarbij een toestel blijft voldoen aan de veiligheidsnormen en voldoet aan de eisen van algemene welstand. Dit niveau kan op een schaal van 0 tot en met 100% uitgedrukt worden met 60%. In Medemblik wordt het onderhoudsniveau bepaald op 70%.

Beleidsuitgangspunt nr. 10: Nadat er speelvoorzieningen gerealiseerd zijn, zal er voldoende budget beschikbaar moeten zijn om de speeltoestellen en de inrichting van de speelruimte te beheren en onderhouden.

7. COMMUNICATIE EN SPEELRUIMTE

Wanneer je veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van burgers is een goede communicatie van groot belang. Wanneer speelruimte wordt aangelegd, gewijzigd of verwijderd dienen omwonenden tijdig op de hoogte gebracht te worden. Een helder communicatieplan kan hierbij helpen. Daarnaast kunnen bewoners participeren bij het proces, waarbij onderscheid kan worden gemaakt in verschillende vormen. Dit noemen we ook wel de participatieladder. Hoe hoger op de ladder, hoe meer de burger betrokken wordt bij het besluitvormingsproces (Edelenbos, 2006). De volgende rollen kunnen burgers toebedeeld krijgen:

Meebeslissen

Politiek en bestuur laten de beleids- en besluitvorming over aan de deelnemers, waarbij het ambtelijk apparaat een adviserende rol vervult. De politiek neemt de resultaten over, na toetsing aan vooraf gestelde randvoorwaarden.

Coproduceren

Politiek, bestuur en deelnemers komen gezamenlijk een agenda overeen, waarna samen naar oplossingen gezocht wordt. De politiek verbindt zich in principe aan deze oplossingen met betrekking tot de uiteindelijke besluitvorming.

Adviseren

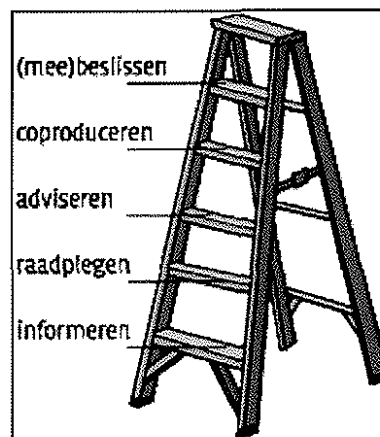
Politiek en bestuur stellen in beginsel de agenda samen, maar geven de deelnemers gelegenheid om problemen aan te dragen en oplossingen te formuleren, waarbij deze ideeën een volwaardige rol spelen in de ontwikkeling van beleid. De politiek verbindt zich in principe aan de resultaten, maar kan bij de uiteindelijke besluitvorming hiervan afwijken.

Raadplegen

Politiek en bestuur bepalen in hoge mate zelf de agenda, maar zien de deelnemers als gesprekspartners bij de ontwikkeling van beleid. De politiek verbindt zich echter niet aan de resultaten die uit de gesprekken voortkomen.

Informeren

De politiek en bestuur bepalen zelf de agenda voor besluitvorming en houden belangstellenden hiervan op de hoogte. Zij maken geen gebruik van de mogelijkheid om belanghebbenden een inbreng te geven in beleidsontwikkeling



Voor Medemblik geeft onderstaande tabel het gewenste niveau van participatie en speelruimte weer.

Soort	Participatie
Opstellen beheer	Geen
Vaststellen beheer	Geen
Uitvoeren beheer	(eventueel) informeren
Nieuwe plek	Raadplegen
Verwijderen plek	Informeren
Grote inrichtingswijzigingen	Raadplegen
Kleine wijzigingen	Geen

7.1. Participatie in dit plan

Er is gekozen om verschillende doelgroepen intensief bij de analyse en planvorming te betrekken, te weten:

7.1.1. Jeugd

Het KinderKlankBord is een middel om te weten te komen wat de jeugd belangrijke speelruimte en -mogelijkheden vindt. Dit instrument bestaat uit twee onderdelen: de rondgang en de buurtplattegrond.

Rondgang

Om een indruk te krijgen hoe de jeugd haar woonomgeving gebruikt om te spelen, werd voor het opstellen van het speelruimtebeleidsplan een rondwandeling met jeugd gemaakt. Diverse basisscholen uit alle kernen van Medeblik hebben meegewerkt aan de kinderrondgangen.

Er werd gekeken waar kinderen niet mogen of kunnen spelen, hoe ze in het groen, bij het water en op de straat kunnen spelen, wat ze goede en slechte speelplekken vinden en waar ze naar toe gaan om spannende dingen te doen of hutten te bouwen. Verder gaf de jeugd aan wat de grote problemen zijn bij het spelen, wat ze het meest zouden missen als ze zouden verhuizen of waar ze behoefte aan hebben. Al deze input is verwerkt in deel II en de bijbehorende conclusies.

Buurtplattegrond

Aan alle basisscholen is een buurtplattegrond toegezonden. In deze plattegrond is de kinderen gevraagd naar hun mening over speelplekken in hun woonomgeving. Daarnaast was er ruimte voor op- en aanmerkingen ten aanzien van spelen in hun omgeving. Net als tijdens de rondgang kunnen kinderen op deze manier kenbaar maken wat hun wensen zijn t.a.v. speelruimte. Een uitwerking van een dergelijke plattegrond is in Bijlage V bijgevoegd.

7.1.2. Jongeren

Ook de jongeren van 12 tot en met 18 jaar verblijven in de openbare ruimte. Er is dus een behoefte aan speel-, ontmoetings- en sportmogelijkheden te verwachten. Om de verschillende (on)mogelijkheden om buiten leeftijdsgenoten te ontmoeten en eventuele problemen in beeld te brengen, zijn gesprekken gevoerd met de jongerenwerkers en hebben de wijkagenten schriftelijk een bijdrage geleverd.

7.1.3. Belanghebbenden

Naast de doelgroep van dit speelruimteplan spelen ook andere belanghebbenden een grote rol. Via enquêtes, buurtverenigingen en dorpsraden van bijvoorbeeld Opperdoes en Wognum is input geleverd ten behoeve van de analyse. Ook correspondentie van bewoners en de weergave van mondelinge verzoeken/klachten uit de voorgaande twee à drie jaar omtrent speelvoorzieningen, zijn meegenomen in de planvorming.

7.1.4. Ouders en bewoners

Eventuele opmerkingen en wensen betreffende het definitieve plan kunnen na afweging worden meegenomen.

7.2. Aanspreekpunt speltoezicht door bewoners

De gemeente Medemblik heeft een speciaal Service & Meldpunt ingericht waar over de inrichting van de openbare ruimte of mankementen aan gemeentelijke eigendommen gemeld kan worden. Wensen, klachten en ideeën worden door de juiste afdeling behandeld en waar mogelijk krijgen de bewoners snel antwoord.

Een snelle klachtafhandeling is van groot belang voor het veilig houden van speeltoestellen. Het is verplicht dat van de klacht, het gebrek en de genomen actie een aantekening in het logboek wordt opgenomen.

Beleidsuitgangspunt nr. 11: Een klacht, gebrek en de genomen actie ten aanzien van de speelvoorzieningen worden altijd middels een aantekening in het logboek opgenomen.

DEEL II ANALYSE SPEELRUIMTE



(Medem) blik op spelen!

Beleidsplan voor en analyse van speelruimte

8. AFBAKENING ANALYSE SPEELRUIMTE

In de hoofdstukken 9 tot en met 20 worden de geformuleerde beleidspunten vertaald naar de situatie in de verschillende wijken en dorpen van de gemeente. Er wordt geanalyseerd hoeveel informele en formele speelruimte er is (huidige situatie) en hoeveel dit moet zijn voor een evenredige verdeling van speelruimte en -voorzieningen over de doelgroep en de wijken. In bijlage VI staan tabellen met daarin de maatregelen die voor het realiseren van dit openbare speelvoorzieningenniveau nodig zijn.

8.1. Bij het lezen van de analyse

Aangeraden wordt om bij het lezen van de analyse de tabel met speelplekken uit Bijlage VI en de tekeningen uit Bijlage IX van de betreffende wijk erbij te houden.

Regelmatig wordt een gebied aangeduid met straatnamen. Het is daarom handig om tijdens het lezen een straatnamenkaart bij de hand te houden.

In de analysetekst staan de speelpleknummers tussen haken [**]. Dit zijn de nummers van de huidige speelplekken. Deze corresponderen met de speelpleknummers op de tekeningen. Daarnaast staan er aanduidingen als [Z**] in de tekst. Dit zijn de nieuwe plekken/zoekgebieden.

Verder zijn met [M**] de voorgestelde maatregelen ter verbetering van de informele speelruimte aangeduid.

8.2. Leeftijden en termen

In de tekst wordt gesproken over drie leeftijdscategorieën, zoals ook beschreven in het beleidsplan:

kinderen	=	van 0 tot en met 5 jaar
jeugd	=	van 6 tot en met 11 jaar
jongeren	=	van 12 tot en met 18 jaar
doelgroep	=	van 0 tot en met 18 jaar

8.3. Onderverdeling in wijken

Bij het opstellen van de analyse is zoveel mogelijk rekening gehouden met de wijkindeling en naamgeving zoals die in Medemblik gehanteerd worden. Voor de doelgroep kunnen grenzen overigens heel anders liggen. Naast harde grenzen zoals wegen, watergangen en grote groengebieden, zijn ook sociale of gevoelsmatige barrières belangrijk. Door de rondgangen met de jeugd is een beeld van deze grenzen verkregen. Door bovengenoemde indeling is het mogelijk dat enkele, in de analyse gehanteerde grenzen iets anders lopen dan verwacht.

Soms is het nodig om de wijken te beschrijven in kleinere blokken. Deze zogenoemde speelbuurten ontstaan doordat de ruimtelijke opbouw verschilt, er een drukke weg of spoorlijn ligt of er een sociale barrière is. Dit zijn vaak grenzen die door ouders als fysieke grenzen meegegeven worden aan de kinderen en jeugdigen bij het zelfstandig spelen. De kinderen tot en met 8 jaar moeten vaak binnen deze wijkjes blijven. Binnen een speelbuurt moeten minimaal 15 kinderen wonen om een speelplek te behouden. Bij meer dan 25 kinderen in een speelbuurt wordt een nieuwe speelplek aangelegd. Bij de indeling van wijken wordt dezelfde volgorde aangehouden als die bij de speelplekken voor kinderen en jeugdigen. Achtereenvolgens worden de volgende kernen opgenomen in het speelruimteplan:

- Speelruimte in Wognum
- Speelruimte in Medemblik

- Speelruimte in Zwaagdijk-West
- Speelruimte in Hauwert
- Speelruimte in Nibixwoud
- Speelruimte in Lambertschaag
- Speelruimte in Oostwoud
- Speelruimte in Opperdoes
- Speelruimte in Twisk
- Sijbekarspel/Benningbroek
- Abbekerk
- Midwoud

8.4. Opbouw teksten

De analyse is opgesteld aan de hand van de normen voor formele en informele speelruimte. Aan de hand van de hoeveelheid informele ruimte en de exacte verdeling van de doelgroep over de wijk worden de normen voor formele speelruimte toegepast.

Zo wordt gekeken hoeveel jeugdigen binnen de actieradius van een speelplek moeten wonen, wil deze plek gerechtvaardigd zijn. Daarnaast wordt gekeken naar de gebieden waar veel kinderen, jeugdigen en jongeren wonen, maar geen speelplek aanwezig is.

Per wijk en dorp wordt zonodig eerst aangegeven welke bijzonderheden van belang kunnen zijn bij de analyse.

Doordat iedere wijk een eigen opbouw heeft en de plekken voor de verschillende leeftijden nauw met elkaar verweven zijn, is er in enkele gevallen voor gekozen om de analyse volgens een andere indeling te schrijven.

8.5. Secundaire speelplekken

In de analyse worden plekken aangeduid als secundair. Secundair betekent dat de speelplek of een aantal speeltoestellen op een speelplek geen functie (meer) heeft in het openbare speelvoorzieningsniveau. In Bijlage III staat een beslisboom die te gebruiken is voor beoordeling van formele speelruimte.

Er moet een keuze gemaakt worden ten aanzien van de wijze en snelheid waarmee de secundaire speeltoestellen en -plekken opgeheven worden. Dit kan door in een uitvoeringsplan vorm te geven aan de maatregelen uit het speelruimteplan.

Voorgesteld wordt om alle secundaire toestellen in één ronde te verwijderen. Hiermee wordt voorkomen dat er verspreid onaantrekkelijke speelplekken ontstaan. Dit geeft een rommelige indruk en voor de inspectie van een enkel toestel moeten relatief grote afstanden worden afgelegd. En iedere keer zou opnieuw aan bewoners uitleg moeten worden gegeven over een enkel 'verdwaald' toestel. Tevens kan dan een gedeelte van de secundaire toestellen herplaatst worden om invulling te geven aan het gewenste streefbeeld.

Wanneer de toestellen door het secundair worden van een plek verwijderd worden, is het erg belangrijk dat er een bespeelbare ruimte achterblijft die niet wordt gebruikt voor parkeren, siergroen of om honden uit te laten. Zeker in de wijken met een hoge kinderdichtheid is het van belang dat deze ruimten als informele speelruimte beschikbaar blijven. Als dit in de voorlichting benadrukt wordt, zullen er bovendien minder bezwaren gemaakt worden bij het opheffen van een plek.

9. SPEELRUIMTE IN WOGNUM

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	373
Jeugd 6-11 jr.	439
Jongeren 12-18 jr.	459

Tabel 4 kinderaantal Wognum

Het kinderaantal in Wognum laat een stijging zien in alle leeftijdscategorieën. Door nieuwbouw in het zuidelijke deel van Wognum zal het kindertal de komende jaren waarschijnlijk toenemen.

9.1. Informele speelruimte

De informele ruimte in de Wognum concentreert zich voornamelijk langs de randen en de waterpartijen. Voor kinderen en jeugdigen is hier volop ruimte en uitdaging. De oudere delen kennen veel hoekjes en grote groenstroken. Hier is de aanwezigheid van jeugdigen goed zichtbaar. Ten oosten van de Kerkstraat ligt achter basisschool St Hiëronymus de Heemtuin. Tijdens de rondgang werd duidelijk dat het groen geschikt en toegankelijk is om in te spelen. Deze ruimte kan nog aantrekkelijker worden gemaakt met aanleidingen in het groen [M07]. Als grootste barrière worden de Kerkstraat en de Nieuweweg aangewezen.



Figuur 8 informeel spelen Wognum

Voor de straten in het zuiden van Wognum wordt geadviseerd om speelaanleidingen in de verharding aan te brengen en hiermee de ruimte aantrekkelijker te maken voor spelen [M08]. In de straten die aansluiten op de Nieuweweg liggen geen formele speelplekken, de ruimte is hiervoor ook niet geschikt. In deze straten wonen in totaal circa 30 kinderen die aangewezen zijn op het schoolplein en speelplek [09].

9.2. Formele speelruimte

Momenteel liggen er elf openbare speelplekken in Wognum. Het algemene beeld van de speelplekken is voldoende, wel zijn sommige locaties verouderd en niet uitdagend genoeg.

Voor de circa 373 kinderen bieden acht speelplekken uitdaging. Uit de normen blijkt dat er minimaal twaalf speelplekken met voorzieningen voor kinderen moeten zijn. De informele speelruimte in het oudere deel van Wognum is ruim voldoende, waardoor de aanwezigheid van formele speelplekken niet altijd noodzakelijk is.

Het grootste aandeel kinderen woont in het westelijke deel van de Kerkstraat. In het nieuwe deel liggen speelplek [01] Wollegras en [02] Veenrug. Beide plekken zijn ingericht voor kinderen en jeugdigen. Voor de circa 40 omwonende kinderen biedt speelplek [02] Veenrug weinig uitdaging. Geadviseerd wordt om deze speelplek uit te breiden met toestellen. Speelplek [01] Wollegras biedt voldoende uitdaging voor alle doelgroepen. Op de hoek Rietveen en Zeggeveen wordt een nieuwe speelplek ingericht. Speelplek [03] Ringebalk is ingericht voor kinderen en heeft slechts twee toestellen. Voor het aantal omwonende jeugdigen biedt deze plek geen uitdaging. Geadviseerd wordt om deze plek uit te breiden met toestellen voor laatstgenoemde doelgroep. Speelplek [04] Jaagband en [08] Kapberg voldoen.

Speelplek [11] aan de Stolphoevelaan heeft voetbalvoorzieningen. Tijdens de rondgang is aangegeven dat er vooral door jeugdigen en jongeren wordt gevoetbald en daarmee voldoet de plek. Speelplek [05] Postgalei en [06] Schoutplaats zijn ingericht voor kinderen en jeugdigen en bieden voldoende uitdaging. De plekken zijn ruim opgezet en hebben een gesloten karakter.

Speelplek [07] Koppenhoeve heeft in de huidige situatie twee toestellen voor jeugdigen. Rondom deze speelplek wonen ongeveer 20 kinderen. Geadviseerd wordt om deze speelplek aantrekkelijker te maken voor kinderen en jeugdigen door bijplaatsing van nieuwe toestellen [M06].



Figuur 9 inspraak kinderen Hieronymus RK Basisschool

Aan de oostelijke zijde van de Kerkstraat liggen twee openbare speelplekken, namelijk [09] Jacob Kwastlaan en [10] St. Franciscuslaan. In deze buurt wonen circa 45 kinderen. De speelplekken hebben een gevarieerde inrichting. Daarnaast spelen veel kinderen na schooltijd op het schoolplein. De jeugdigen uit het oostelijke deel spelen op speelplek [09] en [10]. Tijdens de rondgang werd duidelijk dat veel jeugdigen spelen op de grote speelplekken van Stichting Leekerweide. Deze plekken hebben een grote hoeveelheid aan speeltoestellen, in alle mogelijke vormen. Deze speelplek is zeer aantrekkelijk voor alle doelgroepen en bijzonder geschikt voor lichamelijk gehandicapten. Daarnaast is het gewenst om te zoeken naar een locatie voor jeugdigen met een natuurlijk karakter [Z08]. Tijdens de rondgang kwam deze vraag nadrukkelijk naar voren.

9.3. Jongeren Wognum

In Wognum wonen circa 459 jongeren. Informeel ontmoeten gebeurt op veel plekken in de wijk. In de huidige situatie ontmoeten jongeren elkaar veelal bij speelplek [08] Kapberg en bij de JOP bij Sporthal 't Span. Ook wordt het centrum gebruikt om te ontmoeten. Voetballen wordt gedaan bij speelplek [11] aan de Stolphoevelaan. Verder ontbreekt het aan formele plekken in Wognum. Geadviseerd wordt om aan de Kerkweg of op een locatie nabij het gemeentehuis een plek te realiseren [Z09] waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en waar mogelijk gesport kan worden.

10. SPEELRUIMTE IN MEDEMBLIK

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	579
Jeugd 6-11 jr.	657
Jongeren 12-18 jr.	558

Tabel 5 kinderaantal Medemblik

10.1. Informele speelruimte

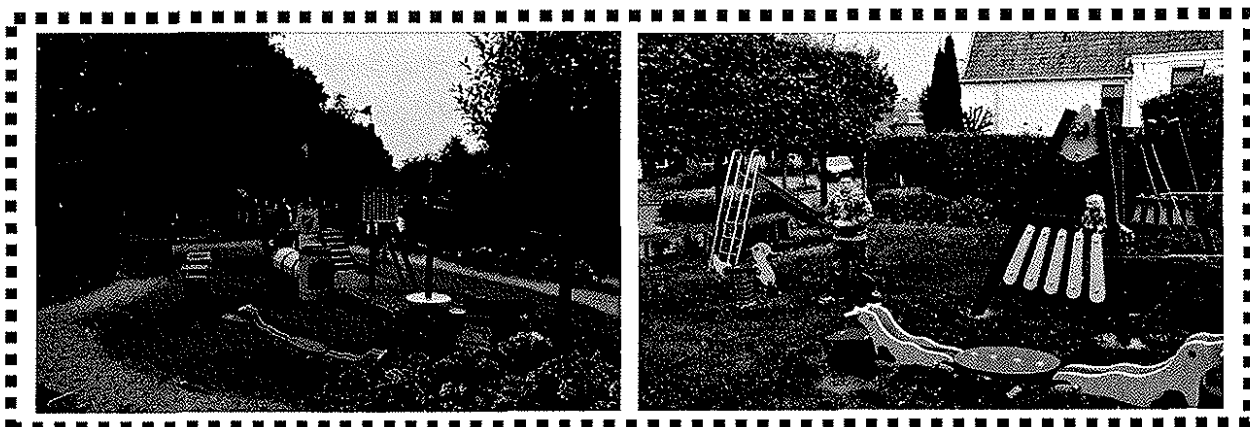
De informele speelruimte in het oude deel van Medemblik is minimaal vergeleken met de overige wijken. De straten zijn goed toegankelijk en verkeersluw. Door de beperkte ruimte voor parkeren is de openbare ruimte al snel een parkeerplaats. De kinderen zijn daardoor aangewezen op de formele speelplekken in de wijk.

Spelen in het groen gebeurt veelal aan de randen van de stad of op de veldjes die veelal bij de formele speelplekken liggen. Om de openbare ruimte aantrekkelijker te maken voor spelen wordt geadviseerd om speelaanleidingen te plaatsen op verharding. De winkelstraat is een perfecte locatie waar met simpele aanleidingen ook spelen interessant wordt [M01]. Medemblik en spelen geldt voor eigen inwoners, maar ook voor kinderen van buitenaf tijdens bijvoorbeeld vakanties.

10.2. Formele speelruimte

Medemblik heeft 36 formele speelplekken. De meeste plekken zijn ingericht voor kinderen en jeugdigen. Van het totaal aantal plekken zijn er circa zeven ingericht met alleen een voetbalvoorziening.

De kwaliteit van de speelplekken is voldoende, evenals de kwantiteit. Bij enkele plekken kan een kanttekening worden geplaatst. In Randwijk liggen de meeste speelplekken, hier is het aantal kinderen en jeugdigen ook hoog. Rondom de school aan de Schuifenvoerderslaan liggen drie speelplekken, inclusief het schoolplein. Gezien het aantal kinderen en jeugdigen kan geconcludeerd worden dat er wellicht formele speelplekken teveel zijn. Geadviseerd wordt om speelplek [ME17] op te heffen en bij Goudsmidsgilde te voegen.



Figuur 10 formele speelplekken

Het aantal speelplekken in Oude Stad tussen het Overlekerkanaal en de Ridderstraat is krap voor het aantal omwonende kinderen. Voor circa 65 kinderen liggen er drie speelplekken, [ME21], [ME22] en [ME23]. De ruimte voor formele speelruimte is beperkt. Geadviseerd wordt om met speelaanleidingen de verharde openbare ruimte aantrekkelijker te maken voor spelen [M02]. Speelplek [ME30] Langeweydt wordt als interessante voetbalplek gezien, geadviseerd wordt om de doelen te vervangen door dichte exemplaren.

Bij speelplek [ME26] Overtoom/Kerkplein aan het Kerkplein wordt veel gevoetbald, dit is de enige geschikte locatie in de buurt. Tijdens de rondgang gaven de kinderen aan dat ze netten in de voetbaldoelen missen.

Speelplek [ME1] en [ME34] liggen naast elkaar, ingericht voor alle leeftijden. Dit is voor deze buurt de meest interessante plek om te spelen en samen te komen. Basketballen gebeurt hier op gras, wat in de huidige situatie niet mogelijk is. Geadviseerd wordt om de basketvoorzieningen te vervangen door voetbaldoelen of de ondergrond te vervangen en nieuwe basketbalpalen te plaatsen.

Op de hoek van de Westerhaven ligt een speelplek die in beheer van de haven is. Kijkend naar de veiligheid van deze plek kan de gemeente het advies geven deze locatie op te heffen, tijdens de rondgang gaven de kinderen aan hier amper tot nooit te spelen.

Speelplek [ME7] Geldeloosepad heeft een kleine oppervlakte. [ME8] Westersingel en [ME9] Lichtewaterlaan hebben beide eenzelfde speeltoestel. Geadviseerd wordt om speelplek [ME7] op te heffen en de overige twee speelplekken in de buurt aantrekkelijker te maken met onder andere voetbalvoorzieningen.

Vanaf de Hazewaal zijn speelplek [ME25] en [ME32] goed bereikbaar. De speelplekken bestaan uit één speeltoestel en twee voetbaldoelen. Door de buurt en de kinderen werd aangegeven dat deze speelplek niet uitdagend genoeg is. Kijkend naar de ligging en grootte wordt geadviseerd deze plek uitdagender te maken met enkele toestellen en hierbij dichte voetbaldoelen te plaatsen.

Speelplekken [ME6] en [ME5] bij het Emmapark zijn grote speelplekken voor heel Medemblik. Deze worden voornamelijk gebruikt in de zomermaanden. In de zomermaanden is dit een aantrekkelijke speelplek bij het restaurant.

10.3. Jongeren Medemblik

Voor de circa 558 jongeren in Medemblik zijn er geen specifieke voorzieningen voor ontmoeten. Er liggen verspreid door de stad voetbalvoorzieningen die ook door deze doelgroep gebruikt worden, de ligging is in veel gevallen gunstig ten op zichte van bebouwing.

Bij de sporthal aan de Admiraliteitsweg ligt een mooie skatevoorziening die voor alle leeftijden aantrekkelijk is, geadviseerd wordt om hier een overkapping bij te plaatsen.

Daarnaast wordt, gezien het aantal jongeren, geadviseerd een locatie aan te wijzen waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Er is in de huidige situatie geen problematiek rondom deze doelgroep. Om in de toekomst een verwijsoort te hebben wordt geadviseerd speelplek [ME30] of [ME32] aan te vullen met een plek waar deze doelgroep droog kan staan. Als potentiële nieuwe locatie zou in overleg met belanghebbenden ook de hoek Westerhaven/Turfhoek aangewezen kunnen worden als ontmoetingslocatie [Z01].

11. SPEELRUIMTE IN ZWAAGDIJK WEST

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	50
Jeugd 6-11 jr.	48
Jongeren 12-18 jr.	53

Tabel 6 kinderaantal Zwaagdijk-west

Het kinderaantal in Zwaagdijk West is vrij constant. Door nieuwbouw aan de Klokkeweit zullen er de komende jaren kinderen bijkomen.

11.1. Informele speelruimte

Zwaagdijk West bestaat grotendeels uit vrijstaande woningen met veel eigen ruimte. Tijdens de rondgang gaven de kinderen aan veel te spelen aan de rand van het dorp. Het park grenzend aan de West Frisiaweg wordt veel gebruikt om hutten te bouwen en te voetballen. Wel werd aangegeven dat er door kinderen en jeugdigen veel overlast wordt ervaren door de aanwezigheid van hondenpoep.

Als grootste barrière wordt de Zwaagdijk aangewezen, veel kinderen mogen deze straat niet oversteken. De meeste straten zijn geschikt om te spelen.



Figuur 11 informele speelruimte

11.2. Formele speelruimte

Momenteel ligt er één formele speelplek [01]. Deze plek wordt beheert door de vereniging Wildebras. De kwaliteit van deze speelplek is minimaal. Geadviseerd wordt om enkele toestellen te verwijderen en enkele nieuwe en uitdagende toestellen terug te plaatsen.

Volgens de normen moeten minimaal twee speelplekken aanwezig zijn voor de jongste doelgroep. In het nieuwe deel van Zwaagdijk West wordt geadviseerd speelruimte te realiseren met speelaanleidingen in verharding en in groen, en indien mogelijk een plek voor kinderen op het veldje aan de Klokkeweit. Het schoolplein is geen openbare speelplek. Gezien het gebruik en de huidige staat van onderhoud wordt geadviseerd enkele toestellen te plaatsen en hiervan het beheer en onderhoud over te nemen [Z10]. De huidige inrichting is minimaal.

11.3. Jongeren Zwaagdijk West

In de Zwaagdijk West wonen circa 50 jongeren. Er is geen overlast en er is op het sportveld mogelijkheid tot voetballen of andere sporten. Het is niet noodzakelijk een voorziening te realiseren voor deze doelgroep.

12. SPEELRUIMTE IN HAUWERT

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	36
Jeugd 6-11 jr.	42
Jongeren 12-18 jr.	54

Tabel 7 kinderaantal Hauwert

In Hauwert is het aantal kinderen, jeugdigen en jongeren minimaal. Er zijn plannen voor de bouw van enkele woningen, in de toekomst zal dus een lichte stijging zichtbaar zijn.

12.1. Informele speelruimte

De informele ruimte in Hauwert is overal aanwezig, zowel op verharding als in het groen. Tijdens de rondgang werd aangegeven dat er veel hutten worden gebouwd in de groene ruimte rondom het sportveld. Voetballen en andere spelen op straat zijn goed mogelijk, de straten hebben op de twee hoofdwegen na een verkeersluw karakter.

12.2. Formele speelruimte

Er liggen in Hauwert twee formele speelplekken. Speelplek [01] is ingericht voor kinderen en jeugdigen. Speelplek [02] Papenveer is ingericht als voetbalplek. De jeugdigen gaven tijdens de rondgang aan dat ze altijd op deze plek en op het voetbalveld van de voetbalclub spelen. Met twee speelplekken wordt voldaan aan de normen, daarnaast bieden ze voldoende uitdaging. Geadviseerd wordt om in overleg met het Dorpshuis het handbalveld open te stellen, zodat op alle mogelijke tijden van deze plek gebruik gemaakt kan worden.

12.3. Jongeren Hauwert

In Hauwert wonen circa 50 jongeren. Informeel ontmoeten gebeurt rondom het dorps huis en het kruispunt. Het schoolbestuur heeft last gehad van jongeren op het schoolplein. Geadviseerd wordt om met het schoolbestuur te kijken naar mogelijkheden. De kinderen en jeugdigen gaven aan veel gebruik te maken van het schoolplein.



Figuur 12 struinen langs sportvelden

13. SPEELRUIMTE IN NIBBIXWOUD

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	202
Jeugd 6-11 jr.	213
Jongeren 12-18 jr.	189

Tabel 8 kinderaantal Nibbixwoud

Het kinderaantal in Nibbixwoud is vrij constant. Dit zal de komende jaren waarschijnlijk niet veranderen.

13.1. Informele speelruimte

De informele ruimte in Nibbixwoud bestaat grotendeels uit veldjes en struingroen. Aan de randen van het dorp is uitdagender groen te vinden.

Spelen op straat is goed mogelijk, de meeste straten hebben een verkeersluw karakter. Geadviseerd wordt om de ruimte rondom de school verkeersveiliger te maken door aanleg van speelaanleidingen, hiermee wordt voor de automobilist duidelijker dat ook kinderen gebruikmaken van het straatniveau. De hoofdstraten worden door kinderen wel als barrière aangewezen. Het gaat dan om de Dorpsstraat, de Ganker, de Wijzend en de Oosterwijzend. Dit zijn de belangrijkste ontsluitingswegen van Nibbixwoud en ze doorkruisen het dorp.

13.2. Formele speelruimte

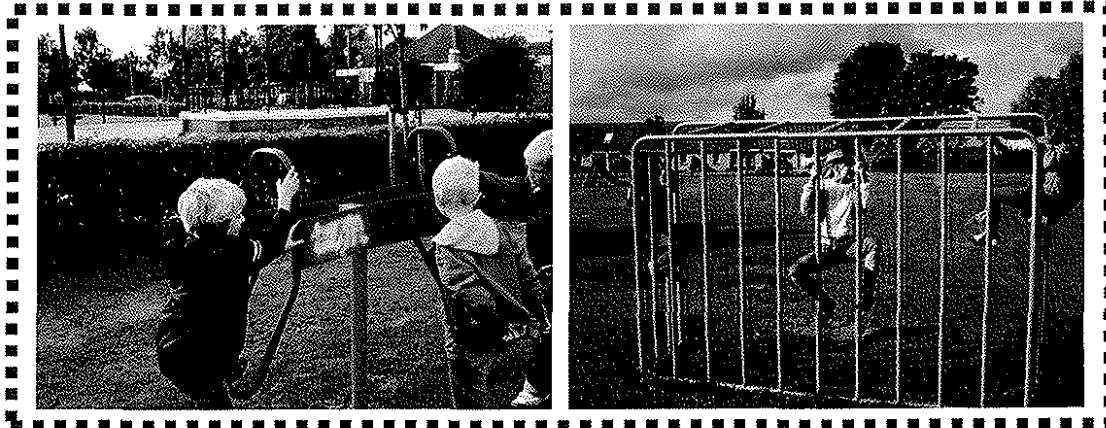
Voor de circa 202 kinderen bieden vijf speelplekken uitdaging. Uit de normen blijkt dat er minimaal 6 speelplekken met voorzieningen voor kinderen moeten zijn.

Er liggen verspreid door Nibbixwoud vijf speelplekken. Voor de jongste kinderen zijn er te weinig formele speelplekken. De vijf speelplekken zijn alle vijf ingericht voor kinderen.

Kijkend naar de normen en de informele speelruimte wordt geadviseerd een nieuwe speelplek te realiseren [Z05] in de buurt van de Rietgans. Hier wonen circa 29 kinderen, waar nu geen formele voorzieningen voor zijn.

De overige plekken hebben de juiste ligging. Voor het aantal omwonende kinderen en jeugdigen is het aanbod op de plekken wat minimaal. Geadviseerd wordt om speelplek [N2] aan de Cunerastraat aan te passen, evenals speelplek [N4] aan de Klaverweide. Laatstgenoemde plek is de enige voor de circa 20 omwonende kinderen. Geadviseerd wordt om hier voor de jongste doelgroep enkele toestellen bij te plaatsen. Speelplek [N2] heeft rondom een hekwerk staan. Bij vervanging of groot onderhoud aan het hekwerk moet deze niet meer vervangen worden. De hekwerken zijn een grote druk op de financiën en in geval van de Cunerastraat overbodig en bovendien maakt het de plek niet echt aantrekkelijk en toegankelijk. Speelplek [N1] en [N3] voldoen in de huidige situatie.

Speelplek [N5] aan de Korte Dres voldoet. Wel gaven de basisschoolkinderen aan dat ze graag het duikelrek terug zien. Daarnaast wordt door deze doelgroep overlast ervaren van jongeren die de plek gebruiken om te ontmoeten.



Figuur 13 jongeren in Nibbixwoud

13.3. Jongeren Nibbixwoud

Er wonen circa 200 jongeren in Nibbixwoud. Deze doelgroep heeft geen voorzieningen in de openbare ruimte waar ze gebruik van kan en mag maken. Vanuit jongerenwerk werd aangegeven dat er vooral nabij de muziektent overlast wordt ervaren. Voor de jongeren moet er een plek zijn waar ze kunnen ontmoeten eventueel met sportvoorzieningen.

Geadviseerd wordt om een dergelijke locatie [Z06] aan te wijzen in de buurt van de muziektent of bij de sportvelden. Een pannakooi in combinatie met een overdekte ontmoetingsplek is de ideale oplossing.

14. SPEELRUIMTE IN LAMBERTSCHAAG

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	7
Jeugd 6-11 jr.	16
Jongeren 12-18 jr.	20

Tabel 9 kinderaantal Lambertschaag

Gezien het lage aantal kinderen, jeugdigen en jongeren in Lambertschaag zijn geen voorzieningen noodzakelijk.

15. SPEELRUIMTE IN OOSTWOUD

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	55
Jeugd 6-11 jr.	87
Jongeren 12-18 jr.	71

Tabel 10 kinderaantal Oostwoud

Het aantal kinderen zal de komende jaren geen grote stijgingen laten zien, eerder een lichte afname.

15.1. Informele speelruimte

Oostwoud heeft een aantrekkelijke buitenruimte voor kinderen en jeugdigen. Spelen op straat is goed mogelijk, op de hoofdwegen na. De ruimte in eigen tuin en in de groene stroken rondom de woningen en het dorp bieden de kinderen en jeugdigen voldoende uitdaging.

15.2. Formele speelruimte

Er is in Oostwoud één formele speelplek [O01]. Voor het aantal kinderen en jeugdigen is één plek voldoende omdat er genoeg informele speelruimte is.

Eén goed ingerichte plek is voldoende voor dit dorp. De huidige invulling is kwalitatief en kwantitatief niet op niveau. Geadviseerd wordt om de plek aan te vullen met nieuwe en uitdagende toestellen [M03], zodat het een dorpsfunctie kan vervullen.

15.3. Jongeren Oostwoud

De jongeren in Oostwoud trekken veel naar Midwoud of blijven in het eigen dorp. Overlast wordt niet ervaren. Met aanvulling van eerder genoemde voetbaldoelen is er ook voor deze doelgroep een plek om samen te komen en te sporten.

16. SPEELRUIMTE IN OPPERDOES

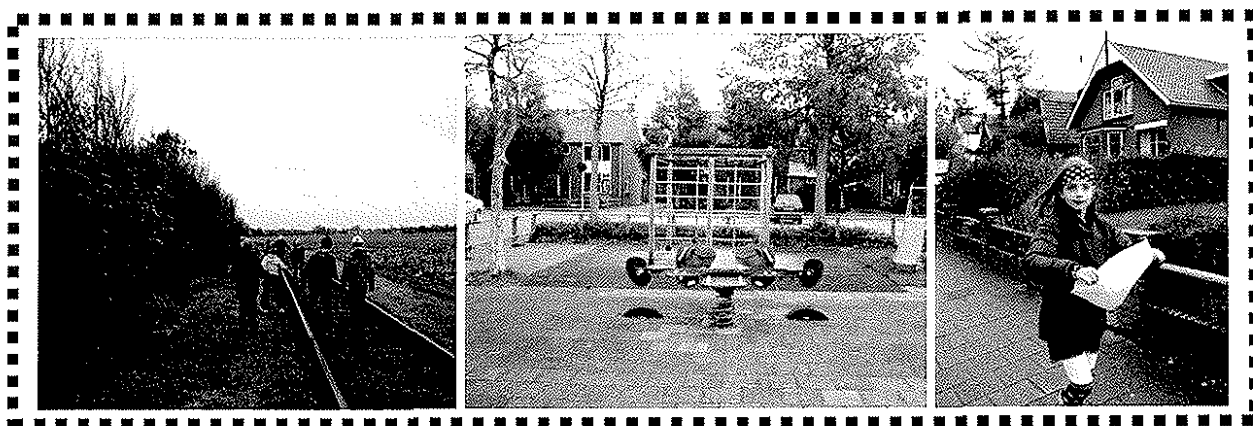
Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	139
Jeugd 6-11 jr.	177
Jongeren 12-18 jr.	125

Tabel 11 kinderaantal Opperdoes

Het aantal jonge kinderen zal met de nieuwbouw iets toenemen. Kijkend naar het aantal jeugdigen valt op te merken dat het aantal jongeren de komende jaren zal stijgen. Over zes jaar zullen er bijna 200 jongeren zijn. Verwacht wordt dat het aantal af zal nemen, hetgeen is afgeleid van het kinderaantal in de categorie 0 t/m 5 jaar dat lager ligt. NB: Er dient rekening gehouden te worden met het feit dat een aantal kinderen buiten de kern woont. Belangrijke input voor Opperdoes waren de opmerkingen die vanuit de dorpsraad zijn gekomen.

16.1. Informele speelruimte

In Opperdoes is voldoende informele speelruimte. Er zijn stoepen en doodlopende of verkeersluwe straten. Wel zijn er, vooral in de avonduren, veel geparkeerde auto's op straat die de ruimte enigszins beperken. Verder speelt de jeugd op het trapveldje achter de voetbalvereniging, in de struiken langs het spoor dat daarachter gelegen is, en bij het spoor. In de ruimte die er is naast het spoor ligt echter veel hondenpoep wat de plek als speelplek minder geschikt maakt. Ook het schoolplein is een geliefde speelplek.



Figuur 14 spelen in Opperdoes

16.2. Formele speelruimte

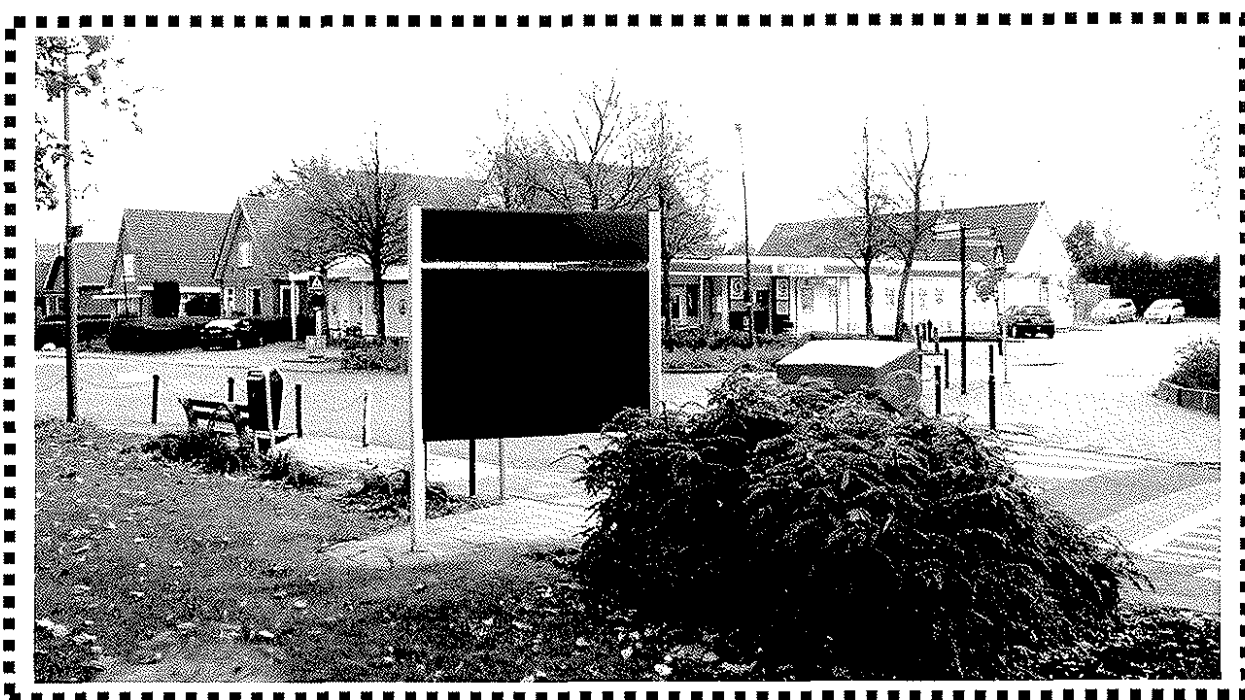
Kijkend naar de normen zouden er minimaal vier speelplaatsen moeten zijn voor kinderen. Dit betekent dat Opperdoes minimaal één speelplek voor kinderen tekort komt. Met drie formele speelplekken is de speelruimte dan ook wat aan de krappe kant. Gelet op de spreiding van de speelplekken op de kaart en het aantal kinderen per wijk kan geconcludeerd worden dat er rondom de Rustenburgweg nog speelgelegenheid ontbreekt. Geadviseerd wordt om in deze buurt een locatie aan te wijzen voor een nieuwe speelplek [Z11]. Vanuit de Dorpsraad is hier ook vraag naar. Wanneer de ruimte een nieuwe speelplek niet toestaat wordt geadviseerd om met speelaanleidingen de openbare ruimte aantrekkelijker te maken.

Voor de jeugd van 6 t/m 11 jaar zijn er, gelet op de normen, in principe voldoende speelplekken, maar de inrichting sluit niet aan op deze doelgroep. Voor de circa 177 jeugdigen is er weinig uitdaging in toestellen. Bij het aanleggen of aanpassen van een speelplek moet rekening worden gehouden met het type toestel.

Allereerst is er speelplek [OP3] Julianastraat. Aan de Pierhagenlaan ligt speelplek [OP2] bij de sporthal. Aan de Walakker [OP1] beschikt de speelplek over twee draaitoestellen een combitoestel en een meervoudig duikelrek. De inrichting van deze speelplekken is weinig uitdagend voor jeugdigen. Geadviseerd wordt om [OP1] en [OP2] aan te vullen met toestellen voor jeugdigen. Het trapveld bij de voetbalvereniging is een goede locatie, geadviseerd wordt deze te verbeteren met onder andere dichte doelen. Daarnaast zou in het park, gelegen aan de Ranckies een uitdagende speelplek [Z12] gerealiseerd kunnen worden.

16.3. Jongeren in Opperdoes

Het algemene beeld is dat er voor jongeren weinig plek is gereserveerd in de openbare ruimte van Opperdoes. Er zijn 125 jongeren in Opperdoes. De aankomende zes jaar zullen zij in aantal toenemen, om daarna geleidelijk iets af te nemen. Het informele ontmoeten gebeurt onder andere op de kruising van de Schoolstraat met de Burgemeester Pierhagenlaan bij het verzorgingshuis. Hier wordt nogal eens overlast veroorzaakt. Door een ruimte voor jongeren te creëren kan overlast deels worden tegengegaan. Door voldoende voorzieningen aan te bieden kan ook snel ingesprongen worden op wensen van jongeren (beloning) door ze een van de aangewezen locaties naar eigen inzicht in te laten richten of te laten 'pimpen'. Dat geeft de jongeren bovendien het gevoel dat ze kunnen kiezen in plaats van een plek opgelegd krijgen.



Figuur 15 Jongeren ontmoetingsplek

Geadviseerd wordt om naast de Rabobank een voetbalkooi te realiseren [Z13]. Dit naar aanleiding van wensen van de buurt en van jongeren. Naast een formeel ingerichte sportplek zijn er ook informele ontmoetingsplekken nodig. Geadviseerd wordt om op 3 à 4 locaties bankjes te plaatsen, zodat jongeren elkaar daar kunnen ontmoeten.

17. SPEELRUIMTE IN TWISK

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	65
Jeugd 6-11 jr.	87
Jongeren 12-18 jr.	71

Tabel 12 kinderaantal Twisk

De meeste kinderen in Twisk zijn tussen de 6 en 11 jaar oud. De aantallen vertonen geen grote schommelingen. NB: wel dient opgemerkt te worden dat 37 kinderen van 0-5 jaar, ongeveer 57%, buitenaf wonen. Zij kunnen vanwege de geringe actieradius niet meegeteld worden voor de voorzieningen in het centrum.

17.1. Informele speelruimte

Vraag kinderen in Twisk waar ze spelen en je hoort alleen de informele speellocaties. De straten zijn breed en verkeersluw, de kinderen en jeugdigen ondervinden weinig hinder van verkeer en geparkeerde auto's. Ook van het schoolplein wordt veel gebruik gemaakt als speelplek. Daarnaast is er aan de bosranden rondom het dorp alle ruimte voor kinderen en jeugdigen. Opmerkelijk zijn de vele sporen van hutten in en rondom de bossen en de sporen van kampvuurtjes.

De informele speelruimte wordt gedeeld met honden, wat soms als vervelend wordt ervaren. Geadviseerd wordt om ruimtes aan te wijzen voor het uitlaten van de hond om zo de kwaliteit van de informele (speel)ruimte in Twisk te behouden. Daarnaast kan de groene ruimte nog aantrekkelijker gemaakt worden met speelaanleidingen [M05].



Figuur 16 huttenbouw in Twisk

17.2. Formele speelruimte

Formele speelruimte is er gezien het aantal kinderen en de normen voldoende in Twisk. Er is een speelplek naast de school aan de Beukenlaan voor zowel kinderen als jeugdigen en er is een voetbalveld verderop voor jeugdigen en jongeren. De jeugdigen vinden zowel de speelruimte bij school [T1] als het voetbalveld [T2] fijne plekken om te spelen. Er hangen echter geen goede netten in de doelen op het voetbalveld. Geadviseerd wordt om dichte doelen te plaatsen.

18. SIJBEKARSPEL/BENNINGBROEK

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	109
Jeugd 6-11 jr.	125
Jongeren 12-18 jr.	153

Tabel 13 kinderaantal Sijbekarspel/Benningbroek

Omdat ongeveer 30% van de kinderen in het buitengebied van Sijbekarspel woont wordt voor het bepalen van het aantal speelplekken gerekend met 70% van de kinderaantallen in de doelgroep 0-11 jaar. Jongeren hebben een grotere actieradius, omdat zij veel mobieler zijn. Voor hen wordt met 100% gerekend. In de opbouw van de aantallen is te zien dat kinderaantallen in de kern afnemen. Door de nieuwbouw die plaatsvindt is de verwachting dat de kinderaantallen weer zullen groeien.

18.1. Informele speelruimte

In Sijbekarspel zijn er voor kinderen en de jeugd geen speelbarrières aanwezig. Het informeel spelen vindt plaats op straat en in de bosjes. Door de aanwezige hoge parkeerdruk zijn de straten 's avonds en in het weekend minder bruikbaar als speelruimte. Aan de rand van de kern is een groene informele speelruimte aanwezig, genaamd "Bosplan". Dit is een zeer geliefde plek van de jeugd om te spelen. Met de aanwezigheid van deze plek is er voldoende informele speelruimte aanwezig.

18.2. Formele speelruimte

Momenteel heeft Sijbekarspel één speelplek voor kinderen en twee voor de jeugd. Met 70% van de kinderaantallen zou er voor kinderen twee speelplekken en voor de jeugd één plek wenselijk zijn. Voor speelplek [B2] Mient wordt geadviseerd om deze plek specifiek voor kinderen in te richten. De tafeltennistafel kan daarom verplaatst worden naar bijvoorbeeld speelplek [B1] Molenstraat. Speelplek [B3] Emmastraat krijgt de doelgroep 0-11 jaar. Geadviseerd wordt om deze speelplek aan te vullen met enkele kleine speeltoestellen voor kinderen. Op deze speelplek is alleen geen trapveldje aanwezig. Dit is wel een wens van de jeugd. Er wordt dan ook geadviseerd een extra speelplek voor de jeugd te creëren met o.a. een trapveldje [Z07] in de buurt van Wilgenrak. Door de nieuwbouw is een groeiend kinderaantal te verwachten wat de extra speelplek mogelijk maakt. Daarbij zouden er in Bosplan enkele speelprikkels gecreëerd kunnen worden die het spelen nog uitdagender maken.

18.3. Jongeren in Sijbekarspel

Voor de jongeren zouden er 10 ontmoetingsplekken nodig zijn. De helft van deze plekken regelt zichzelf op de hoek van de straat waar de jongeren elkaar tegen komen. Aanvullend zijn er twee Stay-around- en drie What's-Upplekken nodig. Momenteel is er maar één Stay-aroundplek. Omdat het jongerenaantal iets zal afnemen en de bestaande Stay-around [B1] Molenstraat een grote plek is, voldoet deze ene plek aan de behoefte. Er wordt wel geadviseerd hier een overkapping (JOP) te plaatsen. Hierdoor zal de overlast bij de naastgelegen basisschool (hangen in de fietsenstalling) afnemen. In Sijbekarspel zijn bijna geen Whats-upplekken aanwezig. Met enkel bankjes zijn dergelijk locaties makkelijk te realiseren.

19. ABBEKERK

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	141
Jeugd 6-11 jr.	176
Jongeren 12-18 jr.	152

Tabel 14 kinderaantal Abbekerk

19.1. Informele speelruimte

Abbekerk wordt door de dorpsstraat opgedeeld in twee speelbuurten. In beide buurten is er een hoge parkeerdruk. In de oostelijke buurt zijn de tuin en stoep de informele speelplaatsen. Ten westen van de Dorpsstraat zijn er minder stoepen aanwezig. Daar vindt het informele spelen plaats op de straat en in enkele bosjes die in de wijk aanwezig zijn. Deze ruimte is door het aanwezige verkeer voor kinderen minder geschikt. Aan de zuidwestzijde is een bosachtig park waar de jeugd struint en hufften bouwt. Over het geheel is er voldoende informele speelruimte aanwezig.

19.2. Formele speelruimte

Momenteel zijn er in Abbekerk vier speelplekken voor de jeugd en negen voor kinderen. Dit zouden er vier en zeven moeten zijn. Geadviseerd wordt om twee speelplekken als secundair aan te wijzen en in verband met spreiding twee plekken voor een andere doelgroep in te gaan richten.

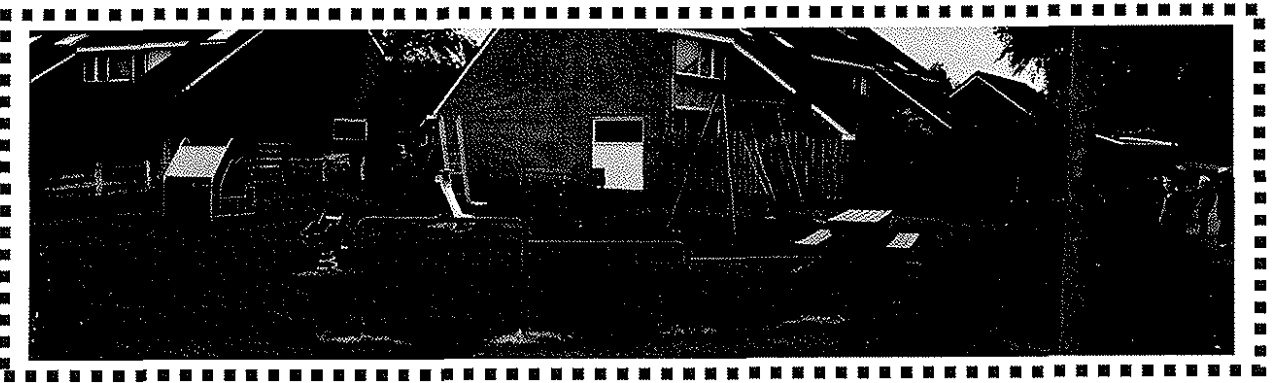


Figuur 17 speelplek Parklaan (oude situatie)

Op de speelplekken [A2] Watermunt, [A3] Veldbies en [A4] Walstro staan één en twee veertoestellen. Omdat deze speelplekken dicht bij elkaar zijn wordt geadviseerd de speelplekken [A2] en [A4] secundair te maken. De toestellen van deze speelplekken kunnen op speelplekken [A3] en [A5] hergebruikt worden. Speelplek [A3] kan aangevuld worden met een toestel voor 0-5 jarigen. Met het oog op de toekomst wordt speelplek [A5] voor 0-11 jarigen. Speelplek [A5] bestaat momenteel uit een speelbrug en een evenwichtsbalk. Met een klimtoestel, glijbaan en vogelnestschommel wordt deze speelplek opgewaardeerd. Speelplek [A7] Zandvoortwijk heeft door het combinatietoestel de doelgroep 0-11 jarigen. Bij vervanging van het combinatietoestel is het advies hier een toestel voor de jongste doelgroep terug te plaatsen. Zo krijgt deze plek de doelgroep 0-5 jarigen. De speelplekken [A1], [A6], [A8] en [A9] voldoen goed en worden behouden.

19.3. Jongeren in Abbekerk

De informele ontmoeting tussen jongeren gebeurt op verschillende manieren op straat. Voor dit ontmoeten zijn drie Whats-upplekken en twee Stay-aroundplekken gewenst. Plek [A11] naast het zwembad kan opgewaardeerd worden met een overkapping (JOP), zodat de jongeren hier droog onder kunnen staan. De jongeren hebben aangegeven een simpele overkapping voldoende te vinden, met daarnaast een rechthoekige voetbalkooi. De ruimte is hiervoor zeer geschikt [Z11]. Voor de aanvulling op de bestaande Whats-upplekken kan zoeklocatie [Z12] aan de kop van de vijver aan de Noordzicht/Parklaan hiervoor worden ingericht. Hiermee zullen er voldoende mogelijkheden zijn voor jongeren om elkaar te ontmoeten.



Figuur 18 spelen in Abbekerk

20. MIDWOUD

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	191
Jeugd 6-11 jr.	197
Jongeren 12-18 jr.	165

Tabel 15 kinderaantal Midwoud

Het aantal kinderen en jeugdigen ten opzichte van de jongeren laat zien dat het aantal jongeren in Midwoud de komende jaren zal toenemen. Hier zal bij de bepaling van het aantal ontmoetingsplekken rekening mee worden gehouden.

20.1. Informele speelruimte

De straten en stoepen in Midwoud bieden voldoende informele speelruimte. Voor de kinderen zijn er relatief grote tuinen en stoepen waar zij kunnen spelen. In het groen in de wijken is dit niet overal mogelijk. Aan de noordwestzijde van Midwoud ligt een parkje die deze mogelijkheid wel biedt. Kinderen kunnen daar niet zelfstandig heen, maar voor de jeugdigen is het een aantrekkelijke speelruimte. Hiermee is er voldoende afwisseling in de aanwezige informele speelruimte.



Figuur 19 informeel spelen Midwoud

20.2. Formele speelruimte

In Midwoud liggen vijf formele speelplekken, waarvan vier voor kinderen en vier voor de jeugd. Enkele speelplekken zijn gecombineerd voor meerdere doelgroepen. Voor een goede verdeling in speelvoorzieningen heeft Midwoud drie speelplekken nodig voor de jeugd en zes voor kinderen. Met de huidige vier speelplekken voor de jeugd [MI1], [MI2], [MI3] en [MI4] is Midwoud voor deze doelgroep goed voorzien. De speelplekken liggen goed verdeeld over de kern en hebben voldoende afwisseling in speelmogelijkheden. Voor de kinderen zijn er vier speelplekken aanwezig [MI2], [MI3], [MI4] en [MI5] in plaats van zes. Om dit te verbeteren zijn er verdeeld over Midwoud twee zoeklocaties aangewezen [Z02] Minnewei en [Z03] Harn. Met deze aanvulling van speelplekken wordt een goed niveau gehaald van speelvoorzieningen voor de kinderen en jeugd in Midwoud.

20.3. Jongeren in Midwoud

Midwoud heeft een groeiend aantal jongeren. Ook heeft het te maken met jongeren van buiten de kern. Een gedeelte van deze doelgroep komt samen bij het winkelcentrum, wat goed zichtbaar is. Om verdere overlast te voorkomen worden er formele ontmoetingsplekken aangewezen met een verschillende invulling. De ontmoetingsplek bij de sporthal is een geschikte locatie als No-probleemplek. Skate-elementen of een voetbalkooi bij deze plek hebben een toegevoegde (sport)waarde [M03]. Gezien de grote hoeveelheid ruimte wordt geadviseerd om deze niet strak tegen de JOP aan te leggen. Geadviseerd wordt om de huidige JOP te vervangen voor een ander model. De huidige JOP kan verplaatst worden naar de locatie naast het zwembad in Abbekerk. De jongeren hebben aangegeven liever een dichter model te willen, waarbij ze beter beschut zitten.

Naast de No-probleemplek zijn er twee Stay-aroundplekken nodig. In Midwoud is er al één zo'n plek, [M1] Lieveveld. Voor de tweede Stay-around is de zoeklocatie [Z04] Midwouder Dorpsstraat. Samen met het plaatsen van zitbankjes, verdeeld door het dorp [M04] ontstaat er goede variatie in ontmoetingsplekken voor de jongeren in Midwoud en omgeving.



Figuur 20 van links naar rechts: speeltuin, JOP en ontmoetingsplek jongerencentrum

21. DE FINANCIËLE ASPECTEN

Aan de hand van de voorstellen uit de analyse (hoofdstuk 9 tot en met 20 en Bijlage VI) worden in dit hoofdstuk de gevolgen voor het speelvoorzieningsniveau en de eenmalige en de structurele kosten weergegeven. De genoemde bedragen zijn exclusief btw.

21.1. Eenmalige en bijkomende kosten

Het verbeteren van informele speelruimte voor 0 tot en met 18 jaar: 120 speelprikkels en zitaanleidingen	€ 30.000
Het realiseren van 15 zoekgebieden + verbeteren plekken: 86 nieuwe toestellen	€ 302.800
Het hergebruiken van 6 van de in totaal 16 secundaire toestellen (besparing)	€ 15.400-
De bijkomende kosten veiligheidsondergrond (40%)	€ 121.100
Subtotaal	€ 438.500
Bijkomende (her)inrichtingskosten, 100% van het totaal	€ 55.100
De kosten voor de uitvoering van het speelruimteplan 12,5% van de eenmalige investeringskosten € 438.500	€ 54.800
Totaal	€ 548.400

tabel 16 Kosten realisatie streefbeeld

21.1.1. Omvormen van de speelvoorzieningen

De raming van de eenmalige kosten gaat uit van het plaatsen van toestellen. Daarnaast zijn er ook nog bijkomende kosten. Deze kosten zijn afhankelijk van de locatie en plannen voor de plek en zijn grof geraamd. Daarbij kan gedacht worden aan het aanbrengen of aanpassen van groen en bestrating op en rondom een speelplek, het nemen van verkeersmaatregelen, het plaatsen van speelprikkels enzovoort.

Daarnaast is per secundaire speelplek een bedrag geraamd om de vrijgekomen speelplek opnieuw (informeel bespeelbaar) te herinrichten. In veel gevallen bestaat dit alleen uit het opnemen van het toestel en gras inzaaien of enkele tegels aanbrengen. Er zijn echter ook enkele locaties waar een grotere herinrichting nodig zal zijn.

Aangezien deze kosten sterk verschillen per speelplek en afhankelijk zijn van de uitvoeringswijze en het ambitieniveau voor de achterblijvende ruimte betreft dit slechts een grove raming. Deze kosten behoren niet volledig uit het speelvoorzieningsbudget te worden betaald. Het betreft hier ook inrichtingen en maatregelen die binnen het kader van verhardingen/wegen en groen zouden moeten vallen. Naar inschatting zou maximaal de helft van de kosten vanuit het speelvoorzieningsbudget moeten komen. Vanuit jongerenwerk zijn voorstellen gedaan voor ontmoetingslocaties voor jongeren. De bedragen die hiervoor zijn gereserveerd zijn meegenomen in de eenmalige kosten en investeringen.

Daarbij moet verder nog gedacht worden aan koppeling aan lopende projecten en renovaties. Als er in een bepaalde buurt een herinrichting van wegen of groen voorzien is, kan het realiseren van het speelruimteplan wellicht hieraan gekoppeld worden.

Naast de genoemde kosten kunnen er nog overige uitvoeringskosten ontstaan. Denk daarbij aan het opstellen van inrichtingsschetsen, het opstellen van een uitvoeringsplan, het verplaatsen van toestellen en het voorbereiden van het plaatsen van banken en speelprikkels. Voor de raming is uitgegaan van 40% van de kosten van de eenmalige investering.

21.1.2. Uitvoeringssnelheid en eenmalige investering

Opgemerkt moet worden dat de werkelijke eenmalige kosten sterk afhankelijk zijn van hoe snel de voorstellen kunnen worden uitgevoerd, door wie de werkzaamheden worden uitgevoerd, of er 'werk met werk' gemaakt kan worden enzovoort. Als alles in de loop der jaren via de reguliere vervanging zou gaan, kost het natuurlijk minder of wordt het uit de lopende budgetten betaald.

Als de geraamde investering niet in één keer wordt gedaan, duurt het lang voordat het streefbeeld gerealiseerd is. Hierbij moeten de investeringen in de nieuwe toestellen via het vervangingsbudget worden gerealiseerd. Deze werkwijze heeft tot gevolg dat er achter de feiten (lees: de actuele kinderaantallen) aangelopen wordt.

Aan de hand van deze 'sterfhuisconstructie' kan het voorkomen dat op een oude speelplek één of enkele toestellen nog enkele jaren 'staan te wachten' totdat ze via reguliere vervanging elders worden herplaatst. Deze speelplekken zullen dan niet erg aantrekkelijk zijn en uitlokken tot vandalisme. Verder zijn er meer klachten en vragen vanuit bewoners te verwachten, enerzijds omdat er geen speelplekken zijn in gebieden waar wel jeugd woont, anderzijds komen er klachten over de slecht uitzijnde speelplekken en zijn er vragen of deze niet opgeknapt kunnen worden.

Aan de hand van dit speelruimteplan kan een uitvoeringsschema worden opgesteld waarin de eenmalige investering kan worden uitgezet. Gefaseerd kunnen zoekgebieden en herinrichtingvoorstellen worden doorgevoerd.

21.2. Vervangingswaarde

Aan de hand van de inventarisatie en de normen zoals in Bijlage IV weergegeven, is de totale vervangingswaarde berekend voor zowel de huidige situatie als het streefbeeld. In onderstaande tabel staat dit weergegeven.

Inventaris	Huidig	Streefbeeld
aantal speelplekken	81	92
aantal speeltuistellen	307	378
aantal sporttoestellen	55	54
aantal speelprikkels	0	120
aanschafwaarde tuistellen	€ 809.220	€ 1.090.630
aanschafwaarde sporttoestellen	€ 254.872	€ 253.072
aanschafwaarde speelprikkels	€ 1.250	€ 31.250
aanschafwaarde verharding	€ 426.137	€ 565.052
aanschafwaarde totaal	€ 1.491.479	€ 1.940.004

Tabel 17 Inventarisatie en vervangingswaarde

In deze aanschafwaarde is voor zowel het huidige als het na te streven beeld een stelpost opgenomen voor de veiligheidsondergronden. Deze bedraagt 40% van de vervangingswaarde van de tuistellen.

21.3. Structurele kosten

Aan de hand van de aanwezige toesteltypen en de geformuleerde onderhoudsbedragen in de normen kan het huidige onderhoudsbudget worden berekend. In het beleidsdeel wordt een onderhoudsniveau van 70% aangegeven.

Voor het beheer is een ervaringsgetal geformuleerd op basis van reeds opgestelde beleidsplannen. Dit percentage ligt op 4% van de aanschafwaarde. Binnen dit beheerbudget vallen alle bureauzaken als gegevensbeheer, werkvoorbereiding, klachtafhandeling en beleidstechnische werkzaamheden.

Het vervangingsbudget is berekend aan de hand van de levensduur en de aanschafwaarde van een toestel. In principe wordt een toestel vervangen nadat de afschrijvingstermijn is verstreken. Het moment van de daadwerkelijke vervanging van een toestel wordt mede bepaald door de staat van het toestel (flexibele vervanging). Wanneer blijkt dat een toestel na de gestelde afschrijvingstermijn nog een of meer jaren veilig kan functioneren, kan de vervanging worden uitgesteld.

Indien blijkt dat een toestel voor de gestelde afschrijvingstermijn niet meer veilig is of de onderhoudskosten te hoog worden, bijvoorbeeld door vandalisme, dan moet de vervanging vervroegd worden uitgevoerd. Hiervoor is een flexibel vervangings-schema noodzakelijk. Er kan van het genoemde budget een fonds worden gevormd waaruit de vervangingen betaald kunnen worden.

Structurele kosten	Raming huidig	Raming streefbeeld
Onderhoud [kosten uren]	€ 22.803	€ 29.660
Onderhoud materiaal	€ 11.342	€ 14.753
Beheer [kosten bij € 75 per uur]	€ 44.744	€ 58.200
Afschrijving	€ 134.547	€ 175.008
Totaal	€ 213.436	€ 277.622

Tabel 18 Structurele kosten

De structurele kosten voor het streefbeeld zijn geraamd aan de hand van de percentages die uit het huidige beeld naar voren komen.

21.4. Hekwerk versus speeltoestellen

Het gebruik van hekwerk bij speelplaatsen wordt vaak op twee manieren toegepast. Enerzijds om de veiligheid van het kind te waarborgen, anderzijds om te markeren wat een speelplek is.

Wel of geen hekwerk is een veelgestelde vraag. Op veel locaties is hekwerk niet noodzakelijk en brengt het in aanschaf en onderhoud hoge kosten met zich mee. Een gemiddelde meterprijs hekwerk zit al snel op € 85,-. Een kleine speelplek van 100m² kost met 40 meter hekwerk al snel € 3400,-. Een bedrag dat in aanschafwaarde soms nog hoger ligt dan de aanschafwaarde van aanwezige speeltoestellen. Voor dit bedrag kan ook een glijbaan en schommel worden geplaatst.

Bij de aanleg van een speelplek moet dus altijd goed gekeken worden naar nut en noodzaak van hekwerk. Wanneer hekwerk een minimale toevoeging heeft kan het te investeren bedrag beter voor groen en speeltoestellen gebruikt worden.



BIJLAGEN

(Medem) blik op spelen!

Beleidsplan voor en analyse van speelruimte

BIJLAGE I. WIJKTABEL

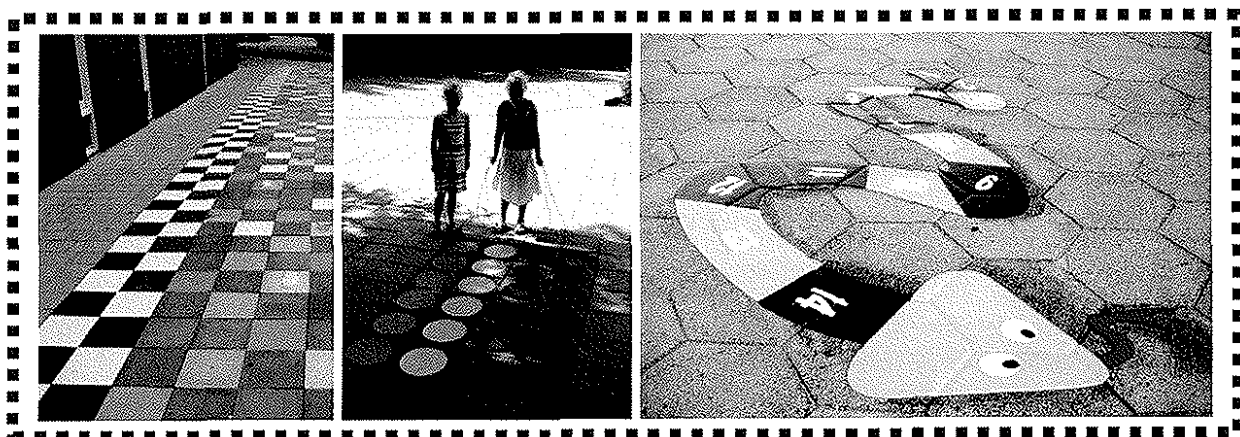
Kern	uitgangspunten			doorrekenen normen voor speelruimte				streef	inventarisatie	
	kinderen	opvol	kind/ha	informeel	formeel			beeld	plekken	gemeente
					kind/plek	kind/plek	ha/plek			
				0-5jr: 20m2/1 6-11jr: 20m2/1 12-18jr: 1 st /15	15 55 85	30 70 100	3 50 300			
	[aantal]	[ha]	[aant/ha]		[plek]	[plek]	[plek]	[plek]		[plek]
Abbekerk	469	67	2,3					11	11	11
0 t/m 5 jaar	141		2,1	2820m2	9	4	23	7	9	9
6 t/m 11 jaar	176		2,6	3520m2	3	2	2	9	8	8
12 t/m 18 jaar	152		2,3	10st	1	1	1	4	2	2
Hauwerl	132	39	1,1					2	2	2
0 t/m 5 jaar	36		0,9	720m2	2	1	13	1	1	1
6 t/m 11 jaar	42		1,1	840m2	0	0	1	2	2	2
12 t/m 18 jaar	54		1,4	4st	0	0	1	1	1	1
Lambertschaag	43	1	14,3					-	-	-
0 t/m 5 jaar	7		7,0	140m2	0	0	1	-	-	-
6 t/m 11 jaar	16		16,0	320m2	0	0	1	-	-	-
12 t/m 18 jaar	20		20,0	1st	0	0	1	-	-	-
Medemblik	1.794	286	2,1					36	37	37
0 t/m 5 jaar	579		2,0	11580m2	38	19	96	22	23	23
6 t/m 11 jaar	657		2,3	13140m2	11	9	6	33	33	33
12 t/m 18 jaar	558		2,0	37st	6	5	1	13	13	13
Midwoud	553	80	2,3					8	5	5
0 t/m 5 jaar	191		2,4	3820m2	12	6	27	7	4	4
6 t/m 11 jaar	197		2,5	3940m2	3	2	2	5	3	3
12 t/m 18 jaar	165		2,1	11st	1	1	1	2	1	1
Nibbelwoud	604	95	2,1					7	5	5
0 t/m 5 jaar	202		2,1	4040m2	13	6	32	6	5	5
6 t/m 11 jaar	213		2,2	4260m2	3	3	2	6	5	5
12 t/m 18 jaar	189		2,0	13st	2	1	1	1	-	-
Oostwoud	213	25	2,8					1	1	1
0 t/m 5 jaar	55		2,2	1100m2	3	1	9	1	1	1
6 t/m 11 jaar	87		3,5	1740m2	1	1	1	1	1	1
12 t/m 18 jaar	71		2,8	5st	0	0	1	1	-	-
Oppeendoes	441	66	2,2					6	3	3
0 t/m 5 jaar	139		2,1	2780m2	9	4	22	5	3	3
6 t/m 11 jaar	177		2,7	3540m2	3	2	2	4	2	2
12 t/m 18 jaar	125		1,9	8st	1	1	1	1	-	-
Sijbekarspel	387	60	2,2					4	3	3
0 t/m 5 jaar	109		1,8	2180m2	7	3	20	2	2	2
6 t/m 11 jaar	125		2,1	2500m2	2	1	2	3	3	3
12 t/m 18 jaar	153		2,6	10st	1	1	1	2	1	1
Twisk	223	55	1,4					2	2	2
0 t/m 5 jaar	65		1,2	1300m2	4	2	19	1	1	1
6 t/m 11 jaar	87		1,6	1740m2	1	1	2	2	2	2
12 t/m 18 jaar	71		1,3	5st	0	0	1	1	1	1
Wegnum	1.271	164	2,6					13	11	11
0 t/m 5 jaar	373		2,3	7460m2	24	12	55	10	8	8
6 t/m 11 jaar	439		2,7	8780m2	7	6	4	12	9	9
12 t/m 18 jaar	459		2,8	31st	5	4	1	1	-	-
Zwaagdijk-west	151	18	2,8					2	1	1
0 t/m 5 jaar	50		2,8	1000m2	3	1	6	2	1	1
6 t/m 11 jaar	48		2,7	960m2	0	0	1	2	1	1
12 t/m 18 jaar	53		2,9	4st	0	0	1	-	-	-

BIJLAGE II. SPEELPRIKKELS

Speelprikkels zijn objecten in de openbare ruimte die aanleiding geven tot spel. Zij kunnen bewust als bespeelbaar element zijn geplaatst, maar ook onderdeel zijn van een tot ander doel ingericht stuk van de openbare ruimte. De opzet van deze speelprikkels is dat ze veel speelwaarde hebben, niet onder het Attractiebesluit vallen en hooguit een risicoanalyse vergen.

Speelprikkel bewust als bespeelbaar element geplaatst

Vaak komen speelprikkels op en rondom de speelplek voor of worden ze gebruikt om kinderen te (bege)leiden. Voorbeelden hiervan zijn allerlei soorten verharding, knikkertegels, hinkeltegels, gekleurde tegels en tegels met cijfers, letters en dierenvoetstappen. Door het aanbrengen van deze verharding of patronen en door het gebruik van verschillende soorten verharding kunnen tal van speelmogelijkheden ontstaan. Een ander voorbeeld zijn betonelementen, zoals poefs, bielzen, palen, bollen en muurtjes, al dan niet gekleurd. Deze elementen bieden tal van mogelijkheden, zoals erop klimmen, eraf en erover springen, erop zitten, er een touw aan vastknopen, ertegen voetballen, bokspringen enzovoort. Meer natuurlijke speelprikkels zijn bomen en boomstammen, grasheuveltjes, hagen en struiken. Ook het beschilderen van muren op een speelplek kan een prikkel geven tot spel.



Speelprikkel als onderdeel van de openbare ruimte

Voor het inrichten van de openbare ruimte worden tal van elementen gebruikt. Soms zijn deze elementen voor kinderen aantrekkelijk om mee te spelen. Echter lang niet altijd worden hiervoor elementen gekozen die ook bespeelbaar zijn. Als er toch een paal geplaatst moet worden, waarom dan niet een paal met een ronde kop in plaats van een scherpe? Waarom niet wat groenblijvers in het bosplantsoen? De kern van het denken over speelprikkels is om bij elk plan of elke actie in de openbare ruimte na te gaan of de elementen die gebruikt worden ook geschikt zijn voor medegebruik door kinderen. Natuurlijk kan het voorkomen dat dit om bijvoorbeeld veiligheidsredenen niet mogelijk is. Uitgangspunt is echter de bespeelbaarheid en het moet gemotiveerd worden als hiervoor niet wordt gekozen.

Voorbeelden van dit soort speelprikkels zijn:

- ✓ afscheidingen zoals hekwerken, muurtjes, hagen en bielzen;
- ✓ straatmeubilair zoals banken en andere zitelementen;
- ✓ betonelementen zoals betonpoefs/bollen, paaltjes, stoepranden en parkeerbanden en sierelementen;
- ✓ kunst;
- ✓ toepassen van groenblijvers (hulst, laurier);

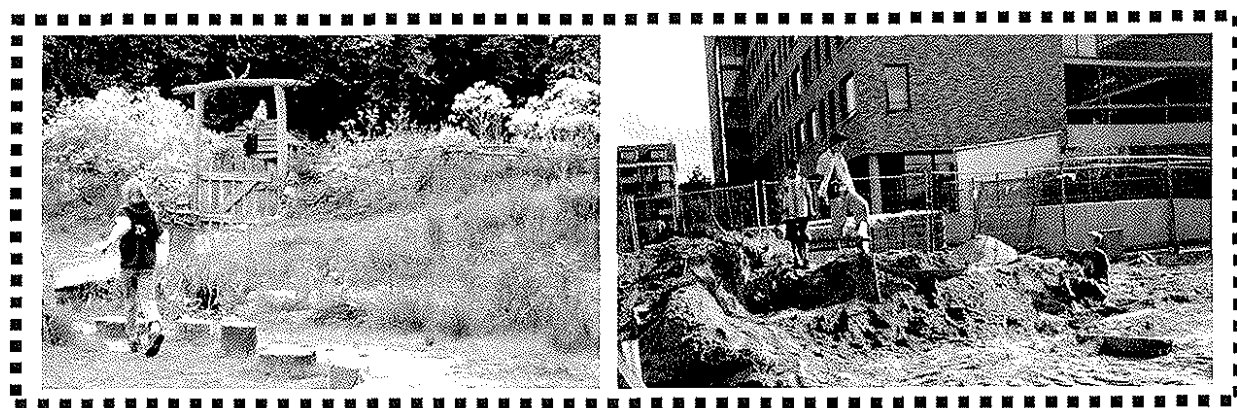
- ✓ toepassen van vruchtdragende bomen (eik, kastanje, beuk);
- ✓ toepassen van vruchtdragende struiken;
- ✓ toepassen van (gedraineerd) gazon;
- ✓ toepassen van hoogteverschillen in gras en verharding.

Veel van dergelijke elementen kunnen voor de kinderen een speelprikkel vormen om te zitten of aan te hangen, maar ook om vanaf, over of op te springen. Ze kunnen er een elastiek aan vast maken, hutten mee bouwen, ze gebruiken ze als evenwichtsbalk enzovoort.

Een ruimte als speelprikkel

Door veel kinderen wordt een braakliggend terrein met een bult zand en ruigte hoog gewaardeerd. Daar zijn veel speelmogelijkheden en -functies aanwezig. Niet alleen braakliggend terrein, maar ook hoeken plantsoen en straat zijn soms favoriet bij een groep kinderen. Eenvoudige aanpassingen aan beheer en onderhoud en duidelijke voorlichting naar burgers kunnen deze speelruimte behouden. Voorbeelden hiervan zijn:

- ✓ hutten niet opruimen (zeker niet in vakanties);
- ✓ stukken ruigte zo lang mogelijk laten bestaan;
- ✓ waarschuwborden voor automobilisten plaatsen;
- ✓ niet op elke klacht van omwonenden over spelende kinderen ingaan.



Sturen in het medegebruik van het openbaar groen kan door sortimentskeuze. Struiken met grote doornen zijn absoluut niet aantrekkelijk voor kinderen en planten met giftige vruchten/bladen/schors mogen niet worden toegepast.

Andere eenvoudige voorbeelden van het beter bespeelbaar maken van openbaar groen zijn hoogteverschillen in het gazon (werken ook goed antivoetbal), vaker toepassen van bloemenmengsels en het gefaseerd maaien van gras.

In heestervakken en blokhagen kunnen uitsparingen worden gemaakt waar kinderen hun hutje kunnen hebben. Hagen kunnen op verschillende hoogten gesnoeid en niet recht maar golvend aangeplant worden. Het toepassen van groenblijvers in bosplantsoen of solitair draagt ook bij aan de bespeelbaarheid van openbaar groen.

Samengevat

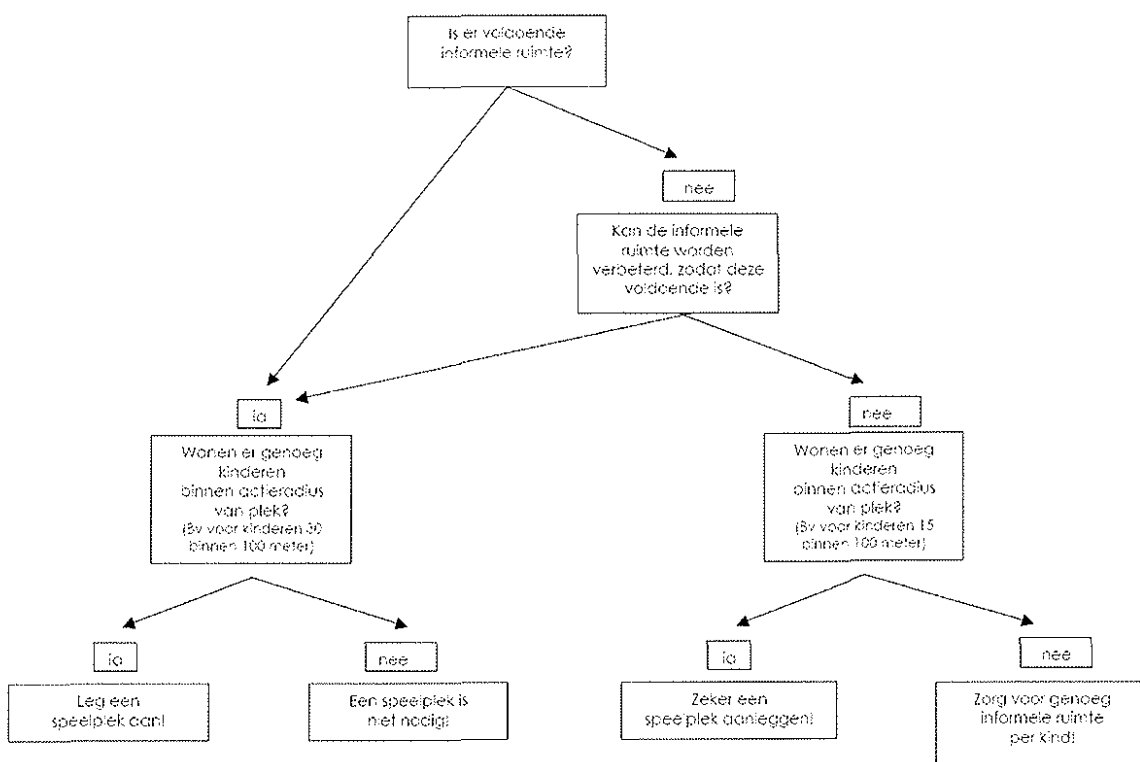
Juist het aanbrengen van hoogteverschillen, randen en eenvoudige objecten prikkelt de fantasie van kinderen om zelf spelen te verzinnen of bestaande spelen aan te passen. Anders gezegd: 'speelprikkel' vergroten de speelruimte.'

BIJLAGE III. BESLISBOOM SPEELPLEK

Toelichting op de beslisboom: het gaat erom dat er een evenredige verdeling van informele en formele speelruimte ontstaat. Genoeg informele ruimte is daar waar kinderen goed kunnen spelen op de stoep en de straten, in het groen en langs het water. Daar zijn minder speelplekken nodig dan in wijken waar kinderen aan drukke straten met smalle stoepjes wonen.

Om te bepalen of er voldoende informele ruimte is, wordt gekeken naar de uitgangspunten in de normentabel voor informele speelruimte, bijvoorbeeld voor de jongste doelgroep per kind minimaal 20 m² aan stoep, grasveld of plein, aansluitend aan de woning.

Is er genoeg informele ruimte dan moeten er circa 30 kinderen bij elkaar wonen om een speelplek voor te behouden of aan te leggen. Is er echt te weinig informele ruimte dan moeten er circa 15 kinderen bij elkaar wonen om een speelplek voor te behouden of aan te leggen.



BIJLAGE IV. AANTAL EN KOSTEN SPEELTOESTELLEN

In deze bijlage is een overzicht gegeven van de typen speelvoorzieningen waarin de toestellen zijn verdeeld met daarbij behorende normcijfers.

Gekozen is voor typen toestellen om zo de ramingen overzichtelijk te maken. De gebruikte normen zijn gemiddelden voor alle toestellen die binnen dit type vallen. De voornaamste redenen voor de onderscheiding van de typen zijn gebruik (speelmogelijkheid), leeftijd en aanschafwaarde.

Per type is in de eerste kolommen weergegeven:

- ✓ de leeftijdscategorie die over het algemeen van het toesteltype gebruik maakt;
- ✓ de gemiddelde vervangingstermijn (levensduur) van het toesteltype;
- ✓ de geraamde aanschafwaarde van het toesteltype (nieuwwaarde exclusief btw en exclusief kosten voor ontwerp, plaatsing e.d.);
- ✓ de gemiddelde onderhoudskosten per jaar voor het toestel (gebaseerd op maximaal 10% van de aanschafwaarde (i.v.m. levensduur) en de vandalismegevoeligheid van het toesteltype).

In de volgende kolommen wordt het aantal toestellen binnen dit type doorgerekend met de genoemde normen. Hierdoor wordt inzicht verkregen in de totale aanschafwaarde en de bijbehorende onderhouds- en vervangingsbudgetten.

De genoemde normcijfers van de toesteltypen in de tabel gaan uit van een onderhoudsniveau van 100%.

Dit betekent onder andere dat de speeltoestellen altijd optimaal in de verf zitten, er altijd proper uitzien, in perfecte technische staat verkeren en dat graffiti regelmatig verwijderd wordt.

In het beleid wordt echter een onderhoudsniveau bepaald. Dit niveau wordt verrekend met het totaalbudget.

type toestel	eenheid	leeftijdscategorie	vervangingsfrequentie	normen			onderhoud				totaal huidige situatie				aantal toestellen	omvang	aanschafwaarde	tijd (uren)	materieel	onderhoud	tot. per jaar	afschrijving per jaar	beheer tijd (uren)
				waarde	tijd in minuten	waarde	tijd in minuten	waarde	tijd in minuten	waarde													
speeltoestellen	stuk	01/m 5 jaar	12	€ 730	45	€ 12	€ 61	45	€ 12	€ 61	€ 43.800	45,0	€ 720	€ 3.645	€ 3.650								
wipveer	stuk	01/m 5 jaar	10	€ 1.300	45	€ 16	€ 65	45	€ 16	€ 65	€	0,0	€	€	€								
meerpooten wipveer	stuk	01/m 11 jaar	10	€ 1.500	35	€ 18	€ 55	35	€ 18	€ 55	€ 46.500	18,1	€ 544	€ 1.219	€ 4.650								
wip	stuk	01/m 11 jaar	14	€ 300	12	€ 4	€ 17	12	€ 4	€ 17	€ 9.900	6,6	€ 129	€ 558	€ 707								
enkel duikrek	stuk	01/m 11 jaar	14	€ 300	12	€ 4	€ 17	12	€ 4	€ 17	€ 9.900	6,6	€ 129	€ 558	€ 707								
meerdereel duikrek	stuk	01/m 11 jaar	14	€ 300	12	€ 4	€ 17	12	€ 4	€ 17	€ 9.900	6,6	€ 129	€ 558	€ 707								
schommel	stuk	01/m 11 jaar	10	€ 1.600	45	€ 24	€ 73	45	€ 24	€ 73	€ 62.400	29,3	€ 955	€ 2.856	€ 6.240								
evenwichtstoestel	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 605	11	€ 1	€ 13	11	€ 1	€ 13	€ 6.050	1,8	€ 8	€ 127	€ 504								
boksprongpaal (set)	stuk	01/m 11 jaar	14	€ 275	6	€ 2	€ 8	6	€ 2	€ 8	€ 825	0,3	€ 5	€ 24	€ 59								
glijbaan laag	stuk	01/m 5 jaar	12	€ 2.400	25	€ 10	€ 37	25	€ 10	€ 37	€ 16.940	2,9	€ 67	€ 257	€ 1.412								
glijbaan hoog	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 3.740	25	€ 9	€ 36	25	€ 9	€ 36	€ 36.100	6,3	€ 141	€ 547	€ 4.675								
taaiuiglijbaan	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 4.235	20	€ 11	€ 33	20	€ 11	€ 33	€	0,0	€	€	€								
zandbak	stuk	01/m 5 jaar	20	€ 1.925	45	€ 15	€ 64	45	€ 15	€ 64	€ 7.700	3,0	€ 60	€ 255	€ 385								
zandspeeltoestel	stuk	01/m 5 jaar	10	€ 1.150	15	€ 12	€ 28	15	€ 12	€ 28	€ 2.300	0,5	€ 24	€ 55	€ 230								
draaitoestel klein	stuk	01/m 11 jaar	10	€ 1.540	35	€ 21	€ 59	35	€ 21	€ 59	€ 13.840	5,3	€ 189	€ 530	€ 1.386								
draaitoestel groot	stuk	01/m 11 jaar	10	€ 3.740	35	€ 10	€ 48	35	€ 10	€ 48	€ 37.400	5,8	€ 100	€ 479	€ 3.740								
klimelement	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 2.700	40	€ 12	€ 56	40	€ 12	€ 56	€ 59.400	14,7	€ 270	€ 1.224	€ 4.950								
ruimtel	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 6.900	65	€ 45	€ 115	65	€ 45	€ 115	€	0,0	€	€	€								
speelruimte laag	stuk	01/m 5 jaar	12	€ 2.475	40	€ 15	€ 58	40	€ 15	€ 58	€ 27.225	7,3	€ 166	€ 643	€ 2.269								
combinatie klein jong	stuk	01/m 5 jaar	12	€ 4.950	45	€ 22	€ 71	45	€ 22	€ 71	€	0,0	€	€	€								
combinatie klein oud	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 7.700	45	€ 24	€ 72	45	€ 24	€ 72	€ 38.500	3,8	€ 118	€ 362	€ 3.208								
combinatie klein	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 6.600	45	€ 23	€ 72	45	€ 23	€ 72	€ 99.000	11,3	€ 345	€ 1.076	€ 8.250								
combinatie middel jong	stuk	01/m 5 jaar	12	€ 7.475	55	€ 24	€ 84	55	€ 24	€ 84	€	0,0	€	€	€								
combinatie middel oud	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 10.350	55	€ 24	€ 84	55	€ 24	€ 84	€ 20.700	1,8	€ 48	€ 167	€ 1.725								
combinatie middel	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 11.500	55	€ 24	€ 84	55	€ 24	€ 84	€ 184.000	14,7	€ 384	€ 1.337	€ 15.333								
combinatie groot jong	stuk	01/m 5 jaar	14	€ 9.775	65	€ 26	€ 96	65	€ 26	€ 96	€	0,0	€	€	€								
combinatie groot oud	stuk	01/m 11 jaar	14	€ 12.650	65	€ 24	€ 95	65	€ 24	€ 95	€ 25.300	2,2	€ 49	€ 190	€ 1.807								
combinatie groot	stuk	01/m 11 jaar	14	€ 12.000	65	€ 35	€ 105	65	€ 35	€ 105	€ 36.000	3,3	€ 105	€ 316	€ 2.571								
julgebiede combinatie	stuk	01/m 11 jaar	16	€ 30.000	120	€ 80	€ 210	120	€ 80	€ 210	€	0,0	€	€	€								
julgebiede klimtoeren	stuk	01/m 11 jaar	16	€ 55.000	120	€ 110	€ 240	120	€ 110	€ 240	€	0,0	€	€	€								
speeltoestel jongeren/overkapping	stuk	12/m 18 jaar	10	€ 12.350	65	€ 14	€ 85	65	€ 14	€ 85	€	0,0	€	€	€								
kabelbaan	stuk	01/m 11 jaar	10	€ 6.010	45	€ 26	€ 75	45	€ 26	€ 75	€ 12.020	1,5	€ 52	€ 150	€ 1.202								
porttoestellen																							
atfermistaal	stuk	01/m 18 jaar	16	€ 1.800	5	€ 14	€ 19	5	€ 14	€ 19	€ 5.400	0,3	€ 41	€ 57	€ 338								
voelbaldool	stuk	01/m 18 jaar	14	€ 1.375	16	€ 16	€ 33	16	€ 16	€ 33	€ 49.500	9,6	€ 575	€ 1.199	€ 3.536								
basketbalpaal	stuk	01/m 18 jaar	14	€ 1.559	11	€ 17	€ 29	11	€ 17	€ 29	€ 12.472	1,5	€ 135	€ 230	€ 891								
voelbal-basketbaldoel	stuk	01/m 18 jaar	14	€ 7.500	35	€ 33	€ 70	35	€ 33	€ 70	€	0,0	€	€	€								
bananaveld	stuk	01/m 18 jaar	14	€ 9.500	55	€ 81	€ 141	55	€ 81	€ 141	€	0,0	€	€	€								
volleybalset	stuk	01/m 18 jaar	12	€ 825	8	€ 6	€ 14	8	€ 6	€ 14	€	0,0	€	€	€								
leu de balesbaan	stuk	n.v.t.	12	€ 4.550	45	€ 5	€ 54	45	€ 5	€ 54	€	0,0	€	€	€								
karlebaan groot	stuk	01/m 18 jaar	12	€ 50.000	240	€ 19	€ 279	240	€ 19	€ 279	€ 50.000	4,0	€ 19	€ 279	€ 4.167								
karlebaan middel	stuk	01/m 18 jaar	10	€ 25.000	120	€ 11	€ 141	120	€ 11	€ 141	€ 100.000	8,0	€ 45	€ 565	€ 10.000								
karlebaan klein	stuk	01/m 18 jaar	10	€ 12.500	60	€ 11	€ 76	60	€ 11	€ 76	€ 37.500	3,0	€ 32	€ 227	€ 3.750								
peelprikkels	stuk	01/m 11 jaar	20	€ 250	0	€	€	0	€	€	€ 1.250	0,0	€	€	€ 63								
peelprikkel divers	stuk	01/m 11 jaar	20	€ 58	0	€	€	0	€	€	€	0,0	€	€	€								
nikkertegel	stuk	01/m 11 jaar	20	€ 403	0	€	€	0	€	€	€	0,0	€	€	€								
tinkelbaan	stuk	01/m 11 jaar	20	€ 290	0	€	€	0	€	€	€	0,0	€	€	€								
boef	stuk	n.v.t.	20	€ 936	5	€ 4	€ 9	5	€ 4	€ 9	€	0,0	€	€	€								
chaaktafel	stuk	01/m 18 jaar	14	€ 680	8	€ 11	€ 20	8	€ 11	€ 20	€	0,0	€	€	€								
peeltafel	stuk	01/m 11 jaar	12	€ 600	0	€	€	0	€	€	€	0,0	€	€	€								
unisi	stuk	01/m 11 jaar	20	€ 6.000	0	€	€	0	€	€	€	0,0	€	€	€								
veiligheidsondergrond																							
helpoost voldoende ondergronden 40% van aanschaf											€ 426.137	199	€ 5.966	€ 14.915	€ 42.614								
totaal																							
speeltoestellen	stuk										€ 809.220	187	€ 4.530	€ 16.673	€ 69.190	432							
porttoestellen	stuk										€ 254.872	26	€ 847	€ 2.557	€ 22.681	136							
speelprikkels	stuk										€ 1.250	-	€	€	63	1							
veiligheidsondergrond	m2										€ 426.137	€	199	€ 5.966	€ 42.614	28							
totaal toestellen en ondergronden											€ 1.491.479	412	€ 11.342	€ 34.145	€ 134.547	597							

BIJLAGE V. BUURTPLATTEGROND

WERKBLAD ZO SPEEL IK!

1. Vul eerst je naam, je leeftijd en je straat in:

Naam: _____
Leeftijd: _____
Ik woon in de _____ straat

- Teken een **A** op de kaart waar je woont.
Van wat speelplek in jouw buurt staat er een foto op het werkblad.
- Kleur het blokje naar de foto groen als de speelplek leuk is.
Kleur het blokje naar de foto rood als de plek niet leuk of vervelend is.
- Je mag erbij schrijven waarom je een plek leuk of niet leuk vindt.
- Speel je wel eens ergens waar geen speeltoestellen staan? Bijvoorbeeld in een bosje, op een veldje, op een perceel, op de straat, etc. dan een * teken op de plattegrond waar je dat doet.
- Wat is jouw favoriete speelplek? Teken '1' voor de foto van deze speelplek, je mag maar 1 favoriete speelplek kiezen!



1 Wallegras

☐ ☐



2 Veennug

☐ ☐



3 Ringbalk

☐ ☐



4 Jaaband

☐ ☐



5 Postgalei

☐ ☐



6 Schoutplaats

☐ ☐



7 Kopperhoeve

☐ ☐



8 Kapberg

☐ ☐



9 Kwastlaan

☐ ☐



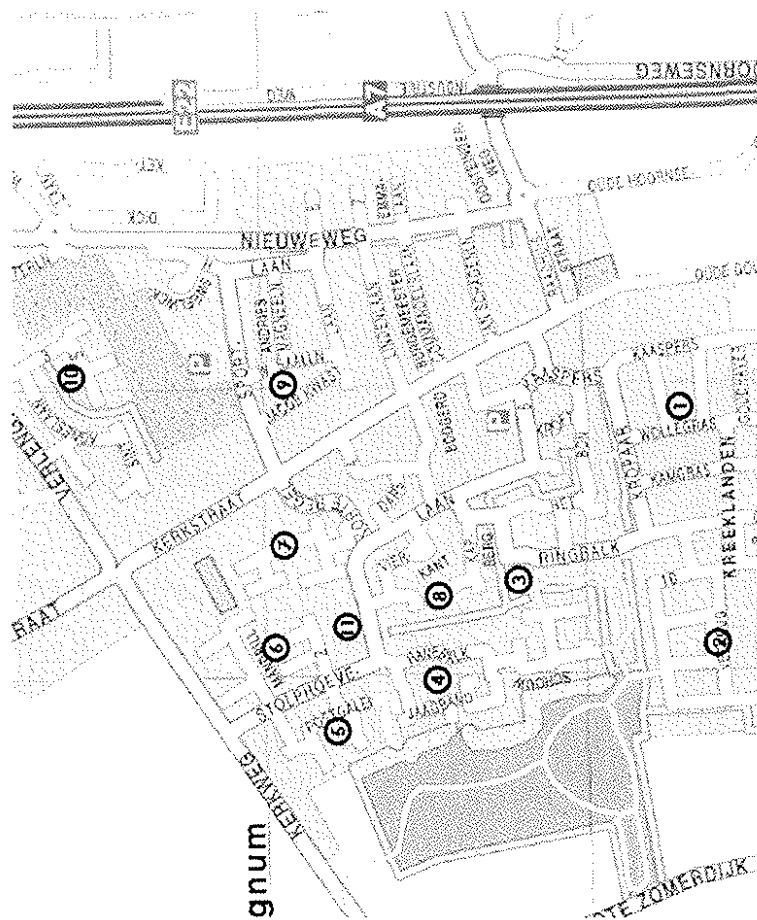
10 St. Franciscuslaan

☐ ☐



11 Stolphoevenlaan

☐ ☐



BIJLAGE VI. SPEELPLEKKEN EN MAATREGELN

spr. locatie	Kem	categorie	advies maatregelen	nieuw	overig	kosten totaal
		huidig		prikket	tst	kosten (100%)
A1 Lijsterbeelaan	Abbekerk	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
A8 Middenwerf ALC	Abbekerk	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
A5 Parklaan	Abbekerk	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
A6 Parklaan 2	Abbekerk	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
A9 Schoolwerf	Abbekerk	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
A3 Veldbies	Abbekerk	01/m 5 jaar	01/m 11 jaar			€ -
A4 Walstro	Abbekerk	01/m 5 jaar	secundair			500 €
A2 Watermunt	Abbekerk	01/m 5 jaar	secundair			500 €
A7 Zandvoortwijk	Abbekerk	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
A11 Ezenlaan	Abbekerk	01/m 11 jaar	01/m 18 jaar			€ -
A10 Middenwerf sport	Abbekerk	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar			€ -
Z11 Zwembad	zoekgebied Abbekerk	geen	121/m 18 jaar	1	2	3500 €
Z12 Noordzicht/Parklaan	zoekgebied Abbekerk	geen	121/m 18 jaar	2	1	2000 €
H1 Bokswoudstraat	Hauwert	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
H2 Popenveer	Hauwert	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar			€ -
ME11 Bulleweydt	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME18 Gasthuisweydt	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			1500 €
ME17 Goudmidsgride	Medemblik	01/m 5 jaar	secundair			500 €
ME19 Schuilevoerderlaan	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME7 Geldlosepad	Medemblik	01/m 5 jaar	secundair			500 €
ME9 LichHewaterlaan	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME10 Vouter	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME8 Westersingel	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME34 Oostersteeg	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME3 Bogijhof	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME2 Heerensteeg	Medemblik	01/m 5 jaar	01/m 5 jaar			€ -
ME5 Emmopark Groot	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME6 Emmopark Klein	Medemblik	01/m 5 jaar	01/m 5 jaar			€ -
ME28 Oostersingel	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME21 Graaf Florislaan	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME22 Graaf Florisplein	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME37 Kanalsstraat	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME13 Adriaalteweg	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar	2	1	1000 €
ME12 Bergenvaardeshof	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME16 Chrugijnlaan	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME20 Oostvaardershof	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME14 Pompus	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME15 Tornado	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME4 Landswerf	Medemblik	01/m 11 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME1 Oosthoek	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar	0	2	0
ME23 N.v. Stellingwerf	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar			7500 €
ME24 Oostersingel	Medemblik	01/m 18 jaar	01/m 11 jaar			€ -
ME25 Hanzewaal	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 11 jaar			€ -
ME26 Overtoom/Kerkplein	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar	1	2	300 €
ME27 Westereiland	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar			€ -
ME29 Vooroever	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar			€ -
ME30 Langeweydt	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar	2		300 €
ME31 Tornado	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar			€ -
ME32 Frankvliet	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar	2		300 €
ME33 Molenvelde	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar			€ -
ME35 Schepenwijk	Medemblik	01/m 18 jaar	61/m 18 jaar			€ -

spnr	localite	kern	huidig	categorie	woord	advies maatregelen	nieuw prikkel	ist. duur	overig kosten (100%)	kosten totaal
M36	Scheperwijk	Medemblik	6/1m 18 jaar	6/1m 18 jaar	6/1m 18 jaar					-
M01	Winkelstraat	maatregel Medemblik	n.v.l.	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	speelaanleidingen	20		1500	€ 6.500
M02	oude stad	maatregel Medemblik	n.v.l.	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	speelaanleidingen	10		800	€ 3.300
Z01	Westervan/Turfhoek	zoekgebied Medemblik	geen	12/1m 18 jaar	12/1m 18 jaar	onmoedingsplek jongeren	2		2000	€ 16.728
M11	Molenwadijleveld	Midwoud	6/1m 18 jaar	0/1m 18 jaar	0/1m 18 jaar					-
M13	Ossewold	Midwoud	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					-
M14	Linkouwschool	Midwoud	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					-
M15	Y. Janszlaan	Midwoud	0/1m 5 jaar	0/1m 5 jaar	0/1m 11 jaar	uitbreiden 6-11 toestellen	2		500	€ 9.460
Z02	Minnewel	zoekgebied Midwoud	geen	12/1m 18 jaar	12/1m 18 jaar	onmoedingsplek jongeren	2	2	2000	€ 22.496
Z04	Dorpstraat	zoekgebied Midwoud	geen	0/1m 5 jaar	0/1m 5 jaar	onmoedingsplek jongeren	3	0		€ 13.440
Z03	Horn	zoekgebied Midwoud	geen	12/1m 18 jaar	12/1m 18 jaar	voetbalkool of skatevoorzieningen	3	5	1500	€ 43.780
M03	JOP Midwoud	maatregel Midwoud	n.v.l.	12/1m 18 jaar	12/1m 18 jaar	onmoedingsplek jongeren	10			€ 2.500
M04	gehele dorp	maatregel Midwoud	n.v.l.	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	onmoedingsplek jongeren				€ -
N2	Cunerstraat	Nibbixwoud	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
N1	Driesprong/Nubootstraat	Nibbixwoud	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
N4	Klaverwilde	Nibbixwoud	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
N5	Korte Dries	Nibbixwoud	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
N3	Wijzendhoek	Nibbixwoud	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
Z05	Riagans	zoekgebied Nibbixwoud	geen	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	plek voor 0-11	1	2	1500	€ 22.246
Z06	Korte Dries	zoekgebied Nibbixwoud	geen	12/1m 18 jaar	12/1m 18 jaar	onmoedingsplek jongeren	2	2	6000	€ 15.440
OO1	Mulderstraat	Oostwoud	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	vernieuwen en uitdaggend maken	2			€ 8.960
M03	kan weg	maatregel Oostwoud	n.v.l.	0/1m 18 jaar	0/1m 18 jaar	toestellen bijplaatsen	2		300	€ 9.260
OP3	Julianstraat	Oppendoes	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
OP2	Pierhagenlaan / schoolstraat	Oppendoes	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	uitbreiden 6-11 toestellen, dichte doelen	2		300	€ 9.260
OP1	Wiaaker	Oppendoes	0/1m 5 jaar	0/1m 5 jaar	0/1m 11 jaar	uitbreiden 6-11 toestellen				€ -
Z11	Rutenburgweg	zoekgebied Oppendoes	geen	0/1m 5 jaar	0/1m 5 jaar		4	3	1000	€ 15.440
Z12	Ranckies	zoekgebied Oppendoes	geen	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	uitdaggende plek 0-11 realiseren	4	2	1000	€ 22.496
Z13	Kaasput spoor	zoekgebied Oppendoes	geen	12/1m 18 jaar	12/1m 18 jaar	onmoedingsplek jongeren en voetbal	4	2	1000	€ 28.264
B3	Burg. Elmerstraat	Sibekarspel	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
B2	Mient	Sibekarspel	0/1m 11 jaar	0/1m 5 jaar	0/1m 5 jaar	bij vervanging geen 6-11 tot plaatsen				€ -
B1	Molenstraat	Sibekarspel	6/1m 18 jaar	6/1m 18 jaar	6/1m 18 jaar	toelatenstafel van B2 toevoegen				€ -
Z07	Wigenrok	zoekgebied Sibekarspel	geen	6/1m 18 jaar	6/1m 18 jaar	plek om te voetballen realiseren				€ -
T1	Beukenlaan	Twisk	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	speelaanleidingen	15	0	1500	€ 5.250
M05	Groene rand	maatregel Twisk	n.v.l.	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	dichte voetbaldoelen plaatsen	2		300	€ 9.260
T2	Beukenlaan 2	Twisk	6/1m 18 jaar	6/1m 18 jaar	6/1m 18 jaar					€ -
W4	Jaagband/Hanebalk	Wognum	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
W8	Kopberg	Wognum	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
W7	Koppenhoeve	Wognum	6/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	uitbreiden 6-11 toestellen	1	1	500	€ 10.998
W9	Kwaadlaan	Wognum	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
W5	Postgafel	Wognum	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
W3	Ringbalk	Wognum	0/1m 5 jaar	0/1m 5 jaar	0/1m 11 jaar	uitbreiden 6-11 toestellen	1	1		€ 10.248
W6	Schoutplaats	Wognum	6/1m 11 jaar	6/1m 11 jaar	6/1m 11 jaar					€ -
W10	St. Fransiskuslaan	Wognum	6/1m 11 jaar	6/1m 11 jaar	6/1m 11 jaar					€ -
W2	Veerweg	Wognum	0/1m 5 jaar	0/1m 5 jaar	0/1m 11 jaar	uitbreiden 6-11 toestellen	1	1		€ 10.248
W1	Wollegros	Wognum	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
W11	Stolphevenlaan	Wognum	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar					€ -
Z08	nader te bepalen	zoekgebied Wognum	geen	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	natuurlijke speelplek	10	2	1500	€ 24.496
Z09	zoekgebied jongeren	zoekgebied Wognum	geen	12/1m 18 jaar	12/1m 18 jaar	plek realiseren voor jongeren	2	2	7500	€ 28.496
M06	Speelplek 1071 Koppenthoeve	maatregel Wognum	n.v.l.	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	uitbreiding speelplek	2	0	1000	€ 7.268
M07	verspreid	maatregel Wognum	n.v.l.	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	aanleidingen in groen	15	0	1000	€ 4.750
M08	verspreid	maatregel Wognum	n.v.l.	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	aanleidingen in verharding	15	0	1000	€ 4.750
W11	Zwaagdijk west	Zwaagdijk-west	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	vernieuwen en uitdaggend maken	2	1	1500	€ 16.228
Z10	Zwaagdijk west	zoekgebied Zwaagdijk-west	geen	0/1m 11 jaar	0/1m 11 jaar	aanleggen speelplek klinkwiel of schoolplein	2	2	1500	€ 16.728

BIJLAGE VII. PROGRAMMA VAN EISEN

Kinderen hebben recht op zowel de informele als formele speelruimte. Deze dienen dan ook in voldoende mate aanwezig te zijn voor de leeftijdsgroepen 0 tot en met 5 jaar (peuters en kleuters), 6 tot en met 11 jaar (basisschooljeugd) en 12 tot en met 18 jaar (jongeren). Voor alle leeftijdsgroepen moet het basisnetwerk aan voorzieningen worden gerealiseerd of anders in ruimte gereserveerd en aangemerkt worden. In nieuwbouwsituaties moet tevens voor de eerste tien jaar aangegeven worden hoe de piekaantallen kinderen, jeugd en jongeren opgevangen worden.

Bij nieuwbouw of reconstructie is de aanwezigheid van fysieke ruimte (groenvoorzieningen, pleinen etc.) het belangrijkste. Verder kan in drie fasen gewerkt worden aan een goede verdeling van speelvoorzieningen over deze fysieke ruimte. De voorkeur van de gemeente gaat uit naar een basisnetwerk met grotere duurzame plekken met voldoende speelmogelijkheden.

Fase 1 globale planvorming

In deze fase dient aangegeven te worden hoeveel informele en formele ruimte geboden wordt per kind dat er komt wonen. De gemeente hanteert hiervoor normen volgens het speelruimteplan. De 3%-norm kan daarbij als minimum voor formele speelruimte worden gezien³.

Leeftijdsgroep	Informeel	Formeel
0-5 jaar peuters en kleuters	20 m2 per kind aansluitend aan woning (tuin, stoep, plein, grasveldje)	1 speelplek per 35 kinderen opp: 100 – 500 m2 loopafstand: ca. 100 m 3 toestellen en 4 speelprikkels
6-11 jaar basisschooljeugd	50 m2 per 5 jeugdigen speelgroen en 50 m2 per 5 jeugdigen grasveld of plein (voetbal, straatspel)	1 speelplek per 70 jeugdigen opp: 500 - 2000 m2 loopafstand: ca. 350 m 3 toestellen en 4 speelprikkels
12-18 jaar jongeren	1 ontmoetingsplek per 30 jongeren (zithoek)	1 sportplek per 100 jongeren opp: 1000 - 6400 m2 loopafstand: geen, daar waar jongeren wonen 4 sporttoestellen en 4 zitaaanleidingen

³ De 3%-norm alleen toepassen als er nog geen enkel gegeven beschikbaar is met betrekking tot het aantal kinderen of aantal woningen, met in het achterhoofd de normentabel. Zo gauw er meer gegevens bekend zijn komt de 3%-norm te vervallen.

Fase 2 (concept) stedenbouwkundig plan

In deze fase dient het aantal kinderen dat naar verwachting in de toekomst in het projectgebied komt te wonen, aangegeven te worden. Op basis daarvan kan aangegeven worden:

- 1) hoeveel (in)formele speelruimte er in het basisnetwerk totaal aanwezig dient te zijn en waar deze in grote lijnen komt te liggen (blok, buurt en wijkniveau);
- 2) bij nieuwbouw: hoeveel tijdelijke voorzieningen (plus op het basisnetwerk voor de eerste 10 jaar) nodig zijn om de kinderpiek op te vangen.

Fase 3 uitwerking stedenbouwkundig plan

In deze fase dient op plekniveau aangegeven te worden:

- 1) waar de verschillende speelplekken komen te liggen en voor welke leeftijd deze plekken zijn;
- 2) wat in grote lijnen de omvang en inrichting is van deze speelruimte en de kosten voor realisatie (in verband met reservering beheer- en onderhoudsgelden en later vervangingsreservering).

Toelichtingen bij Programma van eisen

Aantallen kinderen, jeugd en jongeren

Er zijn drie verschillende ingangen om het aantal kinderen dat in de toekomst in het projectgebied komt te wonen in te schatten.

Afhankelijk van het bouwprogramma kan de opsteller van het stedenbouwkundig plan een prognose geven van de gemiddelde gezinssamenstelling (CBS-gegevens) en daarmee het verwachte aantal kinderen op lange termijn. Dit aantal kinderen kan gebruikt worden voor het basisnetwerk aan voorzieningen.

Vaak wordt ten behoeve van de onderwijsvoorzieningen een prognose gegeven voor de basisgeneratie (leeftijdsgroep die naar de basisschool gaat, circa 4 tot en met 12 jaar). Deze prognoses worden met name opgesteld in nieuwbouwsituaties en grote reconstructies. Dit aantal kinderen kan gebruikt worden voor zowel het basisnetwerk als de piekvoorzieningen.

Er kan op basis van eerder gerealiseerde nieuwbouw- en/of reconstructieprojecten in de gemeente nagegaan worden hoeveel kinderen er per woning gemiddeld wonen (bevolkingsgegevens) in verschillende jaren na realisatie. Deze zouden vertaald kunnen worden naar een prognose van het aantal kinderen per woning voor het betreffende project. Dit aantal kan gebruikt worden voor zowel het basisnetwerk als de piekvoorzieningen.

Kinderpiek bij nieuwbouw

Bij nieuwbouwsituaties is een duidelijke kinderpiek aanwezig. De kinderpiek begint circa vier jaar na de realisatie van het grootste aandeel woningen. De piek duurt voor elke leeftijdscategorie ongeveer zes jaar. Meestal begint aan het eind van de kinderpiek ook gelijk de jeugdpijk en ongeveer vier jaar na de jeugdpijk meteen de jongerenpiek. In een schema ziet dit er als volgt uit:

kinderpiek (0-5 jaar)										
jeugdpiek (6-11 jaar)										
jongerenpiek (12-18 jaar)										
jaar na aanleg	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Het voorzieningenniveau zal hier de eerste tien jaar dus op afgestemd dienen te worden.

Kosten per plek

Voor de aanschaf en aanlegkosten kan uitgegaan worden van onderstaande tabel.

	0-5 jaar	6-11 jaar	12-18 jaar	gemiddeld
gemiddeld aantal toestellen per plek	3	3	4	3,3
gemiddeld aantal speelprikkel per plek	4	4	4	4
gemiddelde prijs per toestel	€ 1.900	€ 3.200	€ 2.400	€ 2.500
gemiddelde prijs per speelprinkel	€ 150	€ 250	€ 350	€ 250
% kosten ondergrond t.o.v. toestel	35%	65%	35%	45%
gemiddelde prijs per toestel incl. ondergrond	€ 2.565	€ 5.280	€ 3.240	€ 3.695
gemiddelde aanschafwaarde per speelplek (speelvoorzieningen samen)	€ 8.295	€ 16.840	€ 14.360	€ 13.165
% kosten groen/verhardingen e.d. tov speelvoorzieningen	20%	20%	20%	20%
gemiddelde kosten groen/verhardingen e.d.	€ 1.659	€ 3.368	€ 2.872	€ 2.633
totale investeringswaarde per plek	€ 9.954	€ 20.208	€ 17.232	€ 15.798
% kosten overige uitvoeringskosten tov voorzieningen	20%	20%	20%	20%
gemiddelde aanlegkosten per plek	€ 1.991	€ 4.042	€ 3.446	€ 3.160
totale kosten aanschaf en aanleg speelplek	€ 11.945	€ 24.250	€ 20.678	€ 18.958

Op de helft van de plekken voor 6- tot en met 18-jarigen dient een trapveldje aanwezig te zijn. De verharde trapvelden (eventueel kooien) zijn een voorziening voor jongeren van 12 tot en met 18 jaar. Hiervan dient er voor elke circa 500 jongeren een te zijn.

BIJLAGE VIII. BELANG VAN SPEELRUIMTE

Het belang van speelruimte zit in de stimulering van zelfstandige ontplooiing bij kinderen, jeugd en jongeren op 3 vlakken: het stimuleert de gezondheid, de sociale samenhang en de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. Door de inrichting van de openbare ruimte kan hierin tegemoet gekomen worden.

Gezondheid

Wat gezondheid betreft vertonen de uitkomsten van onderzoeken al jaren een neerwaartse spiraal.

Belangrijke bevindingen van onderzoeken van het Voedingscentrum (2006) zijn:

- Nederlandse kinderen zijn de afgelopen jaren beduidend dikker geworden;
- Nederlandse kinderen zijn op steeds jongere leeftijd te dik;
- Het percentage kinderen dat overgewicht of obesitas heeft, stijgt in de loop der jaren steeds sneller.

"Simpel gezegd eten mensen te veel, eten ze te ongezond en bewegen ze te weinig. De afgelopen vijftig jaar hebben de televisie, de (spel-)computer, de mobiele telefoon en de gameboy hun intrede gedaan in bijna alle huishoudens. Dit zijn allemaal apparaten waarbij de gebruiker weinig lichaamsbeweging heeft en dus ook weinig energie verbruikt. Voor volwassenen en kinderen is bewegen kortom veel minder verweven in de dagelijkse dingen."

Stimulering tot bewegen kan dan ook door verschillende aspecten te herevalueren en waar nodig aan te pakken. Vragen die daarbij gesteld kunnen worden zijn:

"Is er in de openbare ruimte genoeg groen?" en: "Hoe is het gesteld met de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid?", maar ook: "Zijn er voldoende sport- en speelmogelijkheden in de buurt?"

Sociale samenhang

Voor jongere kinderen speelt sociale samenhang een belangrijke rol bij spel en spelen. Door (samen)spel wordt de verantwoordelijkheid voor elkaar opgewekt en aangewakkerd. Een kind leert hoe het zich opstelt in de omgang met anderen en dat bevordert de sociale samenhang.

Naast spelen, sporten en bewegen is vooral voor de doelgroep jongeren het ontmoeten van groot belang. Sociale samenhang wordt sterk ervaren in deze leeftijdscategorie. Jongeren komen graag bijeen op plekken waar ze een 'zone van vrijheid' ervaren en waar ze hun gang kunnen gaan zonder dat er toezicht is van volwassenen. Ze willen 'zien en gezien worden'. Het zomaar wat rondhangen van jongeren op straat wordt al snel geassocieerd met niets doen, terwijl dit voor jongeren een activiteit van grote betekenis is. Het ontmoeten kan zowel plaatsvinden op informele plekken in de openbare ruimte als op een daarvoor aangewezen plek.

Ook senioren hebben behoefte aan ontmoetingsvoorzieningen in de openbare ruimte. Ouders en grootouders willen graag even op een bankje zitten terwijl hun (klein-)kinderen spelen in de openbare ruimte of op de speelplek.

Lichamelijke en geestelijke ontwikkeling

Globaal kunnen er drie typen ontwikkeling worden onderscheiden:

Het spel bevordert de **motorisch-lichamelijke** ontwikkeling:

De ontwikkeling van de grove en fijne motoriek, vaardigheden opdoen, zoals lopen, zwemmen, springen, klimmen en klauteren, manipulatie van kleine voorwerpen en materialen, werpen en vangen. Maar ook visuele, auditieve en tastwaarnemingen, geheugen, discriminatie, analyse, synthese, waarnemen van textuur, temperatuur en trillingen.

Het spel bevordert de **sociaal-emotionele** ontwikkeling:

Ontwikkeling op sociaal en emotioneel vlak; ontwikkeling van zelfbeeld: behoren tot een groep (familie, etnische groep); ontwikkeling van eigen gevoelens: angst, drift en vriendschap; Ontwikkeling van zelfstandigheid: het maken van eigen keuzes, trouw blijven aan eigen keuzes, uitvoeren van eigen keuzes, met of zonder hulp van anderen;

Ontwikkeling van sociale vaardigheden: het omgaan met anderen (het leggen, onderhouden en beëindigen van contacten), het omgaan met regels, het omgaan met gezagsverhoudingen; Ontwikkeling van waarden en normen: ontwikkelen van waarden en normen is van groot belang en staat ook centraal in de visie van de overheid.

Het spel bevordert de **cognitief-psychische** ontwikkeling:

Logisch denken en probleem oplossen, zoals classificatie, in serie zetten, oorzaak-gevolg; Structurering van ruimte, zoals verleggen van grenzen van hoog, laag, ver, dichtbij, hard of zacht, kennis van eigen lichaam; Structurering van tijdsbeleving: dag en nacht, seizoenen etc. Randvoorwaarden zijn uitdaging en variatie. De aanwezigheid van een uitdagende en gevarieerde speelruimte verruimt de mogelijkheden op dit gebied. Daarnaast bevordert speelruimte het analyseren, beoordelen en vormgeven.

BIJLAGE IX. TEKENINGEN